

Rapport

Virkesterminaler ved sjø

Inngår som del av prosjektet Gjennomføring av Infrastrukturprogrammet i Kystskogbruket
Prosjektperioden 01.12.19 - 31.12.20

Innhold:

	Side
1. Innledning	2
2. Målsetting og prosjektmål	2
3. Gjennomføring av prosjektet	3
4. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som ble satt i gang i 2013	9
5. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som ble satt i gang i 2014	11
6. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som ble satt i gang i 2015	15
7. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som blir satt i gang i 2016	17
8. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som ble satt i gang i 2017	21
9. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som ble satt i gang i 2018	25
10. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som ble satt i gang i 2019	29
11. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som ble satt i gang i 2020	33
12. Andre tømmerkaiprojekter som ikke er finansiert	37
13. Finansiering av tømmerkaiene	42
14. Fotomåling av tømmer	46
15. Informasjon og markedsføring	48
16. Videre arbeid	48
17. Regnskap	49

Foto: Åpning av Kvamen tømmerkai, Fjaler kommune i Vestland 10. mars 2020.

Full fres når granstokken blir kappet med elektrisk motorsag av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn.

Elever fra Mo Jordbruksskule sikrer arbeidet på hver side, og instruktør i aktivt Skogbruk Arnt Laukeland (bak) kontrollerer at alt går rett føre seg.

1. Innledning

Dette prosjektet er en videreføring av de fem foregående virkesterminalprosjektene i kystskogbruket:

- ✓ Virkesterminaler ved sjø 01.01.13 – 31.03.14
- ✓ Virkesterminalprosjektet i Kystskogbruket 01.04.14 – 01.04.15.
- ✓ Virkesterminalprosjektet i Kystskogbruket 01.04.15 – 31.05.16
- ✓ Gjennomføring av infrastrukturprogrammet 2016-19, delprosjekt virkesterminaler 01.06.16 – 01.06.17
- ✓ Gjennomføring av infrastrukturprogrammet 2016-19, delprosjekt virkesterminaler 01.06.17 – 01.09.18
- ✓ Gjennomføring av infrastrukturprogrammet 2016-19, delprosjekt virkesterminaler 01.09.18 – 01.12.19

I 2016 ble hovedprosjektet «Gjennomføring av infrastrukturprogrammet 2016-19» etablert. Dette prosjektet setter fokus på hele transportåren fra stubbe til industri, og har prioritert en utbygging i tid og sted frem til 2040. Dette virkesterminalprosjektet som nå rapporteres er for prosjektperioden fra 01.12.19 og hele 2020.

Nåværende og tilsvarende prosjekt heter Gjennomføring av Infrastrukturprogrammet 2021, delprosjekt virkesterminaler for perioden 01.01.21 – 31.12.21.

De siste årene har det vært et økende fokus på sjøtransport av tømmer. Dette gjelder fra kaieiere, skogeiere, de som omsetter tømmer, transportører, skogindustrien og ikke minst politikere. Til og med 2020 er det bevilget ca. 378 millioner kroner til utbygging av tømmerkaier. 25 tømmerkaier (inkl. 3 utenfor kystskogfylkene) er pr. i dag utbygd/ utbedret, under utbygging eller klar for utbygging. Men også noen viktige kaiprojekter er ennå ikke finansiert.

Rapporten og deler av teksten som nå foreligger bygger på tidligere rapporter, og går derfor tilbake til 2013. Grunnen til dette er at planlegging og utbygging av tømmerkaier tar flere år. Det har derfor vært nødvendig å legge til tekst etter hvert som planlegging og utbygging skjer. Av denne grunn er tidligere kapitler uten særlige endringer merket «**ingen endring**». Ved avslutning på virkesterminalprosjektene (ventelig 2022/23) vil det være aktuelt å utgi et dokument/ hefte som omtaler alle tømmerkaierne som er utbygget siden starten i 2013 noe grundigere.

2. Målsetting og prosjektmål (**ingen endring**)

2.1 Målsetting

Melding om kystskogbruket (2015) viser til de sterkt voksende skogressurser i kystskogfylkene, mye basert på skogreisningen etter krigen. SKOG22 oppgir en potensiell 4- dobling av verdiskapingen frem til 2014. Men for å oppnå denne økning i verdiskapingen i kystskogfylkene, må det gjennomføres en ekstraordinær satsing på infrastruktur. Infrastrukturprogrammet dokumenterer behovet for en ekstraordinær satsing de neste årene. Målsetting med hovedprosjektet er å bidra til å realisere Infrastrukturprogrammet i Kystskogbruket.

2.2 Hovedmål for hovedprosjektet

Gjennomføre en helhetlig og målretta utbygging av infrastruktur i kystskogbruket for å realisere de store tømmerressursene som er bygd opp bl.a. som et resultat av skogreisningen. Hovedprosjektet er delt opp i flere delmål: Helhetlige prosesser, virkesterminaler ved sjø, skogsveier inkludert drift i bratt terreng og flaskehalsar på offentlige veier. Denne rapporten omhandlar virkesterminaler ved sjø og helhetlige prosesser knyttet til disse for siste prosjektår.

2.3 Delmål Helhetlige prosesser (punkt 3.2 i prosjektsøknad 2016-19)

- ✓ Generelt bidra til å styrke kunnskapen om helhetlig infrastruktur i skognæringa, hovudsakelig ved egen og delvis innleid kompetanse
- ✓ Bidra til et aktivt samarbeid om tema helhetlig infrastruktur innenfor nettverket i kystskogbruket
- ✓ Regionale og fylkesvise møter med skognæring, forvaltning og ulike organer innenfor transportsektoren
- ✓ Skaffe frem oppdatert informasjon om helhetlig infrastruktur og verdiskaping til publikum og politikere
- ✓ Være en aktiv medspiller til forskning- og utviklingsmiljø innenfor tema infrastruktur og koplet til skognæringa

2.4 Delmål Virkesterminaler ved sjø (punkt 3.3 i prosjektsøknad 2016-19)

- ✓ Bidra til realisering av virkesterminaler ved sjø i kystskogbruket som har mottatt statlig økonomisk støtte.
- ✓ Bidra til at den vidare utbygging av virkesterminaler ved sjø blir koplet til resultatene av Infrastrukturprogrammet (2015) og Sintef-rapporten «Transport av skogsvirke i kyststrøk» (2011).
- ✓ Bidra til å utvikle mer effektiv lesse/ lossrutiner ved virkesterminaler
- ✓ Bidra til å få utredet grunnlaget for realisering av flere flyttbare/ flytene kaier med formål transport av skogsvirke.
- ✓ Oppbygging av kunnskap og kompetanse om virkesterminaler

3. Gjennomføring av prosjektet.

Her gis en kort oppsummering av hva som er gjort tidligeare prosjektår og siste prosjektåret som denne rapporten viser til. Følgelig er det mest stoff om det siste prosjektåret. Men prosesser for tømmerkaiutbygging går over flere år, og det meste henger sammen. Teksten nedenfor bærer derfor noe preg av det. Avsnittene der det ikke er endret noe eller tillagt noe er merket «**ingen endring**»

Under kapittel 4 blir hver enkelt kaiprojekt nærmere omtalt.

3.1 Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som er satt i gang i 2013

Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som er satt i gang i 2014

Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som er satt i gang i 2015

Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som er satt i gang i 2016

(ingen endring)

Disse tømmerkaiprojektene er omtalt i rapportene frem til den siste som gjelder for perioden 01.04.15 – 31.05.16. Noen av kaiprojektene har tatt mer tid enn andre. I kystskogfylkene gjelder dette særlig tømmerkaiene i Namsos, Ørsta og Mandal. Namsos måtte gjennom en ny planfase fordi massene fra Namsen var for ustabile og en måtte derfor endre konstruksjon og m.a. bore hol til peler med større diameter. Tømmerkaiene i Ørsta måtte også gjennom en svært lang planfase uten at vi trenger gå inn på grunnene til dette her. Den lange planfasen i Ørsta er lite ønskelig og uheldig fordi det har vært stor konkurranse om midlene og det er mange på venteliste. Når det gjelder tømmerkaiene i Mandal, er den del av en ny havn. Selv om det har tatt noe tid, er det likevel et så stort prosjekt at vi må konkludere med at prosjektet har vært godt gjennomført og er en suksess for kommunene i Lindesnes. Ellers må vi gi applaus til prosjektene i Skodje, Molde, Sogndal, Vindafjord, Lenvik, Surnadal og Eikefjord for rask og effektiv gjennomføring av prosjektene (alle innenfor 2 år). Prosjektleder har deltatt på en eller flere møter på stedene der det blir gitt statstilskudd. Særlig har det vært viktig å medvirke for å få skreddersydd kaien til å handtere tømmer på en effektiv måte. Det er også viktig å medvirke til å få utarbeidet og tinglyst bruksavtaler. Det må også legges til at det har vært økende fokus på at de viktigste offentlige veiene i dekningsområdet for tømmerkaiene må tilfredsstillende tømmertransport med vogntog og helst 60 tonn totalvekt.

3.3 Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler som er satt i gang i 2017 (**ingen endring**)

Den statlige bevilgningen til tømmerkaier økte kraftig fra 2015 da ca. 22 millioner kroner ble fordelt. I 2016 endte bevilgningen til ca. 46 millioner kroner og i 2017 hele 72 millioner kroner. Dette gjorde at relativt tunge prosjekter kunne la seg realisere. Det gjelder særlig tømmerkaiene i Mandal som ble finansiert over to år (2016 og 2017)) og Fjaler, Granvin og Egersund i 2017. Så pass tunge prosjekter gjelder nye anlegg og både prosjekteringstid og kostnader med dette øker. Eier av kaiareal/ kaianlegg vil vanligvis ikke sette i gang detaljprosjektering før finansiering er sikret, og dette må da utføres ettersom at den statlige bevilgningen er på plass. I planfasen dukker det ofte opp utfordringer som fører til økte kostnader, - særlig etter at det er foretatt grunnundersøkelser. Men grunnundersøkelser blir vanligvis ikke foretatt før et minimum av finansiering er på plass. Noen av prosjektene har derfor søkt om tilleggsbevilgning etter grunnundersøkelser og kostnadsøkning. I tilfeller der det ellers har vært utført en ryddig og god prosess og søknaden har vært godt dokumentert, har Landbruksdirektoratet gitt noe tilleggsbevilgning innenfor 80% av totalkostnad.

3.4 Utbyggingsprosjekter/virkesterminaler som er satt i gang i 2018 (**ingen endring**)

Den statlige bevilgningen i 2018 er på hele 64 millioner og ble nylig fordelt på 8 tømmerkaier, dvs. Lierstranda, Eydehavn, Saudasjøen, Kvammen, Håhjem, Orkanger, Marøystrand og Mosjøen. Behovet for midler i 2019 er noe mindre og deretter vil det være minimalt behov for statlige midler til utbygging av tømmerkaier. Viktige prosjekter som gjenstår er Fusa i Hordaland, Halså i Møre og Romsdal og noen prosjekter i Nordland. Dette går frem av tabell 1 nedenfor.

Orkanger er et stort kaiprojekt der det blir skipet ut mye tømmer. Etter flere søknadsomganger er søknaden blitt noe justert og fikk altså bevilgning i 2018. Det ble også bevilget penger til ny tømmerkai i Skodje og Mosjøen. På begge disse stedene er det tidligere (2014) tildelt noe penger til opprusting av bakareal. De økte statlige bevilgningene de siste årene, har gjort at også disse anleggene nå kan utvikles til å bli så komplette og

effektive som mulig.

Nettverket i Kystskogbruket har ved hjelp av dette prosjektet blitt godt oppdatert om planlegging og utbygging av tømmerkaier. Aktuelle kaiutbyggere har hele tiden blitt orientert og gjort kjent med muligheter og krav fra myndigheter ved utbygging av tømmerkaier. I mange tilfeller går prosjektene gjennom planfaser i kommunen og mange skal uttale seg. Dette føre ofte til henvendelser til prosjektleder. Det har også vært god kontakt og mye informasjon til politikere og ikke minst mot Landbruksdepartementet og Landbruksdirektoratet.

Landbruks- og matminister Jon Georg Dale har åpnet 2 tømmerkaier i denne perioden, dvs. Namsos og Ørsta. På begge stedene har det vært mye informasjon fra skognæringen om utbygging av en bedre infrastruktur i kystskogfylkene.

Det har også vært svært mange medieoppslag i forbindelse med disse åpningene.

3.5 Utbyggingsprosjekter/virkesterminaler som er satt i gang i 2019 (**Ingen endring**)

Den statlige bevilgning til tømmerkaier i 2019 ble totalt 53,3 millioner kroner.

Disse anleggene i følgende kommuner fikk tilskudd: Fusa, Steigen og Hadsel. I tillegg fikk Risøyhamn i Andøy og terminalen i Drammen ekstra løyving.

Med unntak av kaiprojektet i Granvin og Orkanger er det god fremdrift ved alle de andre anleggene som er under utbygging. Når det gjelder Granvin er det venta en avklaring på veien videre innen 1. april 2020. I Orkanger vil anlegget ventelig bli starta opp i løpet av 2020.

Landbruks- og matminister Olaug Bollestad åpnet Egersund Tømmerterminal i denne perioden. Tømmerkaien i Risøyhamn ble ferdigstilt i november 2019 og det er planlagt en åpning før sommerferien 2020.

3.6 Utbyggingsprosjekter/virkesterminaler som er satt i gang i 2020

Den statlige bevilgning til tømmerkaier i 2020 ble totalt 44,5 millioner kroner.

Disse anlegge fikk tilskudd; Salten Verk i Sørfold kommune/ Nordland, Gårdsøya i Brønnøy kommune/ Nordland, Håhjem i Ålesund kommune/ Møre og Romsdal, Børnes i Kvinnherad kommune/ Vestland og Tømmervik i Stord kommune/ Vestland.

Tidligere (2017) tildelte midler til tømmerkai i Granvin kommune/ Vestland på 21 millioner kroner ble inntrekt. Det er noe ulike grunner til dette. Uansett er det kjedelig at det ikke har vært større lokal interesse for å finne en eller annen løsning. Regionen er tross alt en av de viktigste skogområder i Vestland.

Generelt sett har det gått noe tregt med de fleste kaiprojektene som har fått tildelt statstilskudd i 2019 og helst skulle startet opp kaibyggingen i 2020. Noe av grunnen er koroansituasjonen, men mest er det fordi de fleste prosjektene inkluderer regulering eller reguleringsendringer og dette tar ofte noe tid. Spesielt er det en utsetting i Orkanger som fikk statstilskudd i 2018. Dette gjelder også reguleringsendringer. Det er nå venta oppstart av kaiprojektet på Orkanger høsten 2021.

4 anlegg ble ferdigstilt i 2020; Saudasjøen i Rogaland, Kvamen i Fjaler/ Vestland, Marøystrand i Nærøysund/ Trøndelag og Risøyhamn i Andøy/ Nordland.

3.7 Samarbeidet med Innovasjon Norge sitt prosjekt «Tre og Samferdsel» og utbygging av virkesterminaler. **(Ingen endring)**

I forbindelse med tømmerkaeien i Lindås i Hordaland, ble det i 2013 og 14 utarbeidet tegninger for en tømmerkai bygget av tre og anlegget ble utlyst i januar 2014. Tilbudene for trekaien viste seg å være en god del høyere enn kalkulert kostnad for betongkai og følgelig ble tilbudene for trekaien forkasta. En ny utlysning høsten 2014 av en betongkai oppnådde en god del rimeligere pris, og tømmerkaeien måtte derfor bygges som en betongkai.

Ved alle nye tømmerkaiprojekter er det blitt informert om at vi har tilgjengelige tegninger for en trekai, men det har ennå ikke lyktes å realisere dette. Prosjektet «Tre og Samferdsel» er avsluttet, men vi vil fortsatt prøve å få bygd en tømmerkai i tre.

3.8 Gjennomføre regionale samlinger for virkesterminaler. Utvikle disse samlingene til faste årlige temasamlinger innenfor virkestransport, særlig koplet til sjøtransport.

Det har som vanlig blitt gjennomført regionmøter 2020 der infrastruktur og tømmerkaier har vært et av flere sentrale tema. Inviterte til disse møtene har vært fylkeskommunen (administrativt og politisk), fylkesmannsgruppa, de fylkesvise skogforum, fylkesmannsgruppa og Skognæringa Kyst.

På grunn av korona ble disse møtene gjennomført digitalt. Alle disse møtene har vært viktige for å få frem informasjon som prioriterte lokaliseringer av tømmerkaier, om hva som er bygget, om prosesser for å få søkt om tilskudd, om staten sine krav for tilskudd, om tekniske krav til en tømmerkai, om hvilke tømmerkaier som er bygget og ikke minst om skogeier og skognæringa sin nytte av å bygge tømmerkaier.

3.9 Møter og prosesser for å få vurdert nye kaiprojekter i Kystskogbruket og basert på SINTEF-rapporten.

Det har vært bevilget relativt mye penger til tømmerkaier også i 2020. Dette har som vanlig ført til svært mange søknader. I denne fasen blir prosjektleder alltid trukket inn og har en viktig rolle for å gi råd og veiledning til eier/ søker og skognæringen og forvaltningen (kommuner og fylke) i dekningsområdet. Sintef-rapporten har hele tiden blitt lagt til grunn, og har vært verdifull hjelp alle steder for å finne de best egne prosjektene. Noen justeringer jamført med resultater i rapporten har vært foretatt, men i stor grad er hovedkonklusjonene og utfallene de samme.

3.10 Prosesser for å sikre gode bruksavtaler på virkesterminaler og utvikle bedre logistikksystemer. **(Ingen endring)**

Gode bruksavtaler er vesentlig for å utvikle en god logistikk. Slik bruksavtalen er utformet er den et svært godt grunnlag for å få til fremtidige smidige logistikk-løsninger. Bruksavtalene er prinsipielt viktige og gode fordi de sikrer skogeierne i området en fremtidig og prioritert bruk av tømmerkaiene. Dersom eier ønsker å fjerne bruksretten etter 25 år må skogeierne i definert område akseptere dette. Det finnes mye rettspraksis på dette og i praksis kan vi regne med at skogeierne i all fremtid vil kunne nytte denne retten. Men det betinger at retten blir brukt og ikke misbrukt.

Likevel er det en del utfordringer i praksis når det gjelder bruken av enkelte tømmerkaier.

De siste årene er det kommet flere aktører som kjøper og selger skogsvirke/ tømmer og det fører til at flere selskaper ønsker å bruke tømmerkaian. I tillegg er det oftest noen få som deltar under planlegging og utbygging, - dette gjelder stort sett Allskog og Vestskog. Nortømmer deltar svært lite når det gjelder planlegging og utbygging av tømmerkaier i kystskogfylkene. De begrunner dette med at de over tid ikke er like tungt inne på alle steder. Uansett, dette skaper nye utfordringer fordi de ulike aktører bør i større grad samarbeide for å få en best mulig logistikk. Når en aktør som Nortømmer setter seg utenfor i plan- og utbyggingsfasen mister de både informasjon og kompetanse som de trenger for å kunne nytte tømmerkaian på beste vis når den er ferdig. I praksis søker de av og til andre kortvarige kailøsninger i nærområdet. Dette er ikke bra for utviklingen av skogbruket i kystskogfylkene som på det viset står noe splittet i den praktiske gjennomføringen av felles og fremtidige tiltak koplet til sjøtransport.

Prosjektleder bruker relativt mye tid på dette og her er det fortsatt mye å gjøre. En felles transportorganisering fra stubbe til tømmerkai ville vært det beste, og hadde kanskje løst en del av utfordringene.

3.11 Markedsføring og informasjonsutveksling av arbeidet med virkesterminaler i Kystskogbruket, - særlig gjennom nettsiden www.kystskogbruket.no.

Det er gjennomført mye markedsføring om utbygging av tømmerkaier, - både internt i nettverket til Kystskogbruket, på nettsida vår og eksternt mot allmenheten. Åpningene av tømmerkaier har vært en suksess, også når det gjelder markedsføring av skoglig infrastruktur, skogbruk og skognæring. Dette ikke minst fordi vi hatt flere besøk av statsråder og det skaper stor interesse i media, både lokalt, regionalt og også nasjonalt. Det har også vært svært mange avisoppslag, både i papirutgaver og i nettaviser landet rundt.

Spesielt ble det mye medieomtale ved 2 kaiopninger i denne perioden.

10. mars åpnet klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn Kvamen tømmerkai i Fjaler kommune i Vestland. Kring 100 personar deltok og media var representert med både radio og TV frå NRK Vestland. Senere på kvelden gikk innslaget landet rundt på «Norge nå». Det var mye lokalpresse, og elles oppslag i Skog.no og Norsk Skogbruk.

Den 22. september åpnet landbruks- og matminister Olaug Bollestad Risøyhamn tømmerterminal i Andøy kommune/ Nordland. Kring 60 personer deltok og media var representert med lokal presse, særlig Vesterålens Avis og førstesideoppslag i Andøyposten. Det var også et kort innslag på radioen fra NRK Nordland.

Begge disse arrangementene fører til flere oppslag på diverse nettsider og sosiale medier. Totalt sett gir det svært stor positiv medieomtale om skogbruket, og betyr slik sett mye mer enn bare for det ene arrangementet.

3.12 Bidra til å få etablert fotomåling ved en eller flere av tømmerkaiene som har fått statlig støtte til utbygging. Se på muligheter for å kople lagerinformasjon ved etablering av fotomåling. Aktuelle steder er Namsos, Malo, Eidsnes og Søndanåneset. **(Ingen endring)**

Prosjektleder har informert om at det vil være gunstig å etablere fotomålestasjoner ved tømmerkaier. Det er blitt en dokumenterbar effektiv og riktig målemetode men åpner også for en bedre logistikk. Utfordringen er her igjen at det er varierende samarbeid mellom aktøren i skognæringen som kjøper og selger tømmer. I Ørsta har det vært flere møter for å få etablert en god felles ordning. Så langt har det ikke lyktes da det fortsatt blir kjørt inn mye sjåførmålt

tømmer til Ørstaterminalen. Dette fører til både en lav utnyttning av fotomålestasjonen som er etablert på tømmerkaian og en ineffektiv logistikk. Til slutt er det skogeierne som må betale for dette. Det er å håpe at en god ordning Ørsta kan gi inspirasjon for tilsvarende løsninger andre steder langs kysten.

3.13 Bidra til å få gjennomført en samling med tema flytende kaier (skogsjøveier) kommunene Brønnøy og Sømna 19. og 20. mai. Samarbeidspart er Norfor-prosjektet i regi av SINTEF og Nordland Skognæringsforum. Det er noe behov for kjøp av tjenester for å gjennomføre denne samlinga. **(Ingen endring)**

Det har ikke vært stor utvikling innenfor dette tema de siste årene. Hovedgrunnen er lønnsomhet.

Erfaringene fra Energihogst fra Hordaland ble aldri gode, og foretaket avsluttet sin virksomhet i løpet av 2019. Se oppslag her fra åpningen, august 2015:

http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=745. For stor kapitalinvestering og tilsvarende for lite egne hogstområder/ oppdrag har vært hovedårsaken til problemene. Det har også vist seg vanskelig å få til et samarbeid mellom aktørene som omsetter tømmer. En sterkere grad av forpliktende samarbeid mellom selskapene som omsetter tømmer langs kysten i etableringsfasen hadde utvilsomt vært det beste. For det er begrenset med områder langs kysten der en bør drive fram med denne driftsformen. Disse områdene er heller ikke de mest lønnsomme områder for skogsdrift langs kysten. Den store vinsten med driftsformen er utvilsomt i områder med lite, dårlig eller ingen utbygging av offentlige veier. Dette gjelder m.a. på øyene langs kysten der det er plantet skog.

I Nordland er det etablert et lekterprosjekt. Erfaringene så langt er at det primært må sikres oppdrag og at en eventuell investering må skje i samarbeid med flere aktører.

I regi av Vestskog og Nortømmer er det blitt leid inn mindre lektere for mindre oppdrag. Etter det vi kjenner til har disse oppdragene blitt løst på en grei måte.

3.14 Oppbygging av dokumenterbar kunnskap og kompetanse

Årlige rapporter som denne er sentrale her.

Mange innslag om virkesterminaler på nettsiden er også en del av dette.

I det følgende (Tabell 1) gis en samla oversikt over kaiprojekter der Kystskogbruket har vært involvert, prosjekter der det er gitt statstilskudd og prosjekter der det ventelig vil bli søkt om statstilskudd. Det er også tatt med noen kaiprojekter (4, merka grønt) som har vært spilt inn i ulike sammenhenger, men der det etter det vi kjenner til, ikke er foretatt noe mer planlegging med tanke på opprusting/ utbygging. Prioriterte tømmerkaier i Sintef-rapport SINTEF A20874 fra 2011 samsvarer også med denne oversikten.

I det videre (kapittel 4-12) gis en nærmere orientering om hvert tømmerkaiprojekt, fordelt etter hvilke år det er gitt statstilskudd og planer for realisering og utbygging er startet opp. Kapittel 12 omhandler tømmerkaier som tidligere har søkt tilskudd, men som ikke er blitt prioritert, og i tillegg tømmerkaier der det foreligger planer men der det ennå ikke er søkt tilskudd eller skaffet finansiering.

Tømmerkaiutbygging i kystskogfylka			
Nr	Kommunenamn	Litt om status pr. 05.01.21	Brutto kostnad skogdel (mill kr))
1	Nordreisa/ Troms	planarbeid kai pågår, søkt om statstilskot i 2020, ikkje prioritert, vil søke på nytt i 2021	
2	Harstad/ Troms	planarbeid kai pågår, søkt statstilskot 2019 og 2020, ikkje prioritert, vil søke på nytt 2021?	
3	Halsa/ Møre og Romsdal	planarbeid kai pågår, søkt statstilskot 2017 og 2020, ikkje prioritert, ny søknad 2021?, lekter	
4	Rauma/ Møre og Romsdal	planarbeid pågår, søkt 2020, ikkje priritert, venteleg søknad 2021	
5	Berekvam/ Rogaland	planlegging utført 2020, - ventelig søknaad 2021	
6	Gløppen/ Sogn og Fjordane	Planarbeid pågår, søkt 2020, ikkje priritert, venteleg søknad 2021	
7	Utboja/ Rogaland	tidlegare søkt, men ikkje løyvdt statstilskot, ingen kjente planer i dag	
8	Meløy/ Nordland	ingen planer i dag	
9	Tingvoll/ Møre og Romsdal	ingen planer i dag	
10	Vestnes/ Møre og Romsdal	ingen planer i dag	
11	Salten/ Nordland	Prioritert for statstilskot i 2020, oppstart 2021, ferdig ventelig 2022	
12	Brønnøysund/ Nordland	Prioritert for statstilskot i 2020, oppstart 2021, ventelig ferdig 2022	
13	Børnes/ Vestland	Prioritert for statstilskot i 2020, oppstart og ferdigstilling ventelig i 2021	
14	Tømmervik/ Vestland	Prioritert for statstilskot i 2020, oppstart og ferdigstilling ventelig i 2021	
15	Stokmarknes/ Nordland	Prioritert for statstilskot i 2019, oppstart vår 2020, ferdig venteleg sommar 2021	
16	Steigen/ Nordland	Prioritert for statstilskot i 2019, oppstart vår 2020, ferdig venteleg sommar 2021	
17	Fusa/ Hordaland	Prioritert for statstilskot i 2019, oppstart vår 2020, ferdig venteleg sommar 2021	
18	Orkanger/ Trøndelag	planarbeid kai pågår, søkte statstilskudd 2016, 2017 og 2018, prioritert 2018, arbeid utsett	
19	Skodje/ Møre og Romsdal	ferdig utbygd bakareal 2015. Ny søknad for ny kaifr. 2018, pri. 2018, oppst. 2019, ferdig 2020	
20	Granvin/ Hordaland	prioritert for statstilskot 2017, kai, oppstart utsett pga utfordringer byggegrunn. Inntrekt	
21	Nærøy/ Vikna/ Trøndelag	ferdig utbygd kai og bakareal 2020	
22	Sauda/ Rogaland	ferdig utbygd kai og bakareal 2020	
23	Risøyhamn/ Nordland	ferdig utbygd kai og bakareal 2020	
24	Mosjøen/ Nordland	ferdig utbygd bakareal 2015. Ny kaifront og ny søknad 2018, prioritert 2018, ferdig vår 2019	
25	Fjaler/ Sogn og Fjordane	ferdig utbygd kai og bakareal 2020	
26	Egersund/ Rogaland	ferdig utbygd kai og bakareal 2019	
27	Lenvik/ Troms	ferdig utbygd bakareal 2018	
28	Tysfjord/ Nordland	ferdig utbygd kai 2013	
29	Namsos/ Trøndelag	ferdig utbygd kai 2018	
30	Surnadal/ Møre og Romsdal	ferdig utbygd bakareal 2017	
31	Molde/ Møre og Romsdal	ferdig utbygd kai 2015	
32	Ørsta/ Møre og Romsdal	ferdig utbygd kai 2018	
33	Eikefjord/ Sogn og Fjordane	ferdig utbygd kai 2017	
34	Sogndal/ Sogn og Fjordane	ferdig utbygd kai 2015	
35	Lindås/ Hordaland	ferdig utbygd kai 2016	
36	Vindafjord/ Rogaland	ferdig utbygd kai 2017	
37	Mandal/ Agder	ferdig utbygd kai 2018, ny søknad om utviding 2020, ikke prioritert	
38	Drammen/ Buskerud	Utenfor kystskogfylkene, ikke ferdig	
39	Eydehamn/ Agder	Utenfor kystskogfylkene, ferdig	
40	Herre/ Telemark	Utenfor kystskogfylkene, ferdig	
	SUM kostnad skogdel		
	Tilskotstrong (80%)		
	Statstilskot 2019 ?		
	Gjenstår statstilskot		

Tabell 1 Tømmerkaier i Norge som er ferdig utbygd med statstilskudd (svart), er under utbygging (blått), aktuelle søkere for statstilskudd (rødt) og kaier som neppe vil bli utbygd nå (grønn).

4. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler ved sjø som er satt i gang i 2013 (ingen endring)

Tømmerkaiene i Tysfjord og Mosjøen er omtalt i rapport for Virkesterminalprosjektet 01.01.13-31.03.14. Det er ikke lagt ned noe arbeid fra prosjektleder sin side i Tysfjord etter denne perioden. Kaien er ferdig, bruksavtalen ble tinglyst 8. januar 2014 og kaien er tatt i bruk.

I Mosjøen har det i ettertid vært utført en del arbeid for å få på plass en bruksrettsavtale. Avtalen bli tinglyst 14. juli 2015.

Mosjøen søkte på nytt om midler til en utbygging av kaifront i 2018, og fikk tilskudd samme året. Derfor har vi tatt med info om Mosjøen også i denne rapporten.

Mosjøen havn KF, Vefsn – Nordland

Bilde t.v.: Storingspolitiker (Ap) Else-May Botten åpnet Mosjøen virkesterminal (baklager) 28. august 2013.
Bilde t.h.: Nederst i bildet vises dagens terminal (baklager) og øverst Nykaia med tømmer liggende på kaifront.

Fra forrige rapport finner vi denne infoen: «*Mosjøen Havn KF er kommunal flerbrukskai. Den er også Nord Norges største havn for tømmer og utskipet tømmerkvantum var i 2011 ca. 40 000 m³, i 2012 ca. 45 000 og i 2013 ca. 48 000 m³. Prognosene fremover tilsier en forsiktig økning. Det er utarbeidet en erklæring om bruksrett til det opparbeidede baklageret for alle som omsetter skogsvirke over kaien, og denne erklæringen skal tinglyses. Erklæringen er pr. i dag ikke tinglyst.*

Det ble i 2012 søkt om statlig tilskudd til utvidelse av baklager på ca. 5 dekar i indre havneområde (Flockmannbukta). Total kostnadsramme var ca. 9 millioner kroner og det ble gitt et statlig tilskudd på inntil 6 millioner kroner. Arbeidet ble startet opp våren 2013 og åpning ble foretatt 28. august 2013. Storingspolitiker Else May Botten stod for den offisielle åpningen ved en markering i havna.

Et bakareal i indre havneområde gjør det mulig å legge frem virket på kaifront (fremkipping) med hjullaster. Det er konkret for dette tilfelle regnet ut at fremkipping med hjullaster sammenlignet med tømmerbil reduserer termialkostnaden med 15 kr/m³. Mosjøen Havn oppgir aktuelt årlig kvantum for fremkipping i dag å være ca. 30 000 m³. Det tilsvarer en årlig redusert transportkostnad på ca. 0,5 millioner kroner fra 2014 eller diskontert over 25 år til ca. 8 millioner kroner (nåverdi)».

Mosjøen Havn KF fikk tinglyst bruksrettsavtalen 14. juli 2015.

Mosjøen Havn KF er i dag tilsluttet Helgeland Havn IKS. Det er nå under utbygging en ny kai (Nykaia) i Mosjøen og denne vil ha store muligheter for flerbruk. Av en total kostnad på ca. 64 millioner kroner ble det våren 2018 søkt om 10 millioner kroner i tilskudd fra Landbruksdirektoratet med formål utskipping av skogsvirke. Dette vil føre til at 2500 m³ tømmer kan lagres direkte på kaifront og gi store besparelser fordi en da slipper kostander ved fremkipping av tømmeret med hjullaster som idag. Anlegget vil stå ferdig 2019 og det vil gis en prioritert bruksrett til kaifronten for skogbruket.

Det ble bevilget 8,5 millioner kroner i statstilskudd til denne nye kaifronten i Mosjøen i 2019, anlegget stod ferdig våren 2020 og det er tinglyst bruksrett til både kaifront og baklager.

5. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler ved sjø som er satt i gang i 2014

Prosjektleder har vært involvert i prosesser ved alle virkesterminaler som er omtalt i dette kapitlet, - med unntak av terminalene/ tømmerkaiene i Herre i Bamle og Drammen i Buskerud.

Det bel gitt et tilskudd til utbygging av ny kai på Håhjem i 2019. Arbeidet startet opp i 2020, og ventes å bli ferdigstilt i 2021.

Håhjem, Skodje – Møre og Romsdal

Bilde t.v. Håhjem i Skodje under anleggsarbeidet i 2015.

Bilde t.h. Eksisterende kaifront som nå skal forlenges til 54 meter.

Allskog er eier av Håhjem tømmerkai i Skodje. Denne tømmerkaien fikk statstilskudd i 2013. Arbeidet startet opp i 2014 og ble slutført i 2015. Arbeidet var forsterkning og asfaltering av bakareal. Bakarealet på ca. 10 dekar er avretta og komprimert med grus og deretter er det lagt asfalt, kvalitet AP, 5 cm/ 7 cm. Kaifronten er som før, ca. 27 meter lang og dybde (LAT) ca. 7 meter. Det er også utarbeidet en bruksavtale som ble tinglyst 6. februar 2015.

Fylkesmannen har i ettertid vedtatt bestemmelser om støykrav ved Håhjem kai. Det vil si at det er satt maksimumsverdier (dB) for lessing av tømmer over kaia på dag, kveld, natt, søn- og helligdager. Det er også gitt forbud om anløp/ lasting/ lossing av båter ved Håhjem kai mellom klokken 23 og 07 (natt) alle dager i perioden 1. mai til 1. september, for samtlige helligdager/ offentlige fridager i året. Det er videre gitt unntak for samme aktivitet inntil 5 netter i perioden 1. mai til 1. september. Vedtaket ble påklaget av eieren Allskog.

Skognæringa Kyst har gitt uttale i saken. I uttalen som er sendt Miljødirektoratet (via Fylkesmannen i Møre og Romsdal) har Skognæringa Kyst støtta klagen fra Allskog og presisert det svært uheldige ved driftsbegrensningene som er foreslått.

I vedtak av 26. juni 2015 skriver Miljødirektoratet:

«Fylkesmannen i Møre og Romsdal har ikke hjemmel til å regulere støy fra havnevirksomheten ved Håhjem kai gjennom pålegg etter §7 i forurensningsloven. Vedtaket av 29.april 2015 kjennes ugyldig.»

Allskog søkte Landbruksdirektoratet i 2018 om midler til utbygging av kaifront. Det ble nylig bevilget 11,5 millioner kroner til dette prosjektet. Kaifronten er i dag bare 27 meter og Allskog ønsker å forlenge kaifronten med 54 meter for å rasjonalisere tømmerhåndteringen og bedre støyforholdene. Framover forventes en tømmeravvirkning på 60-80.000 m³ i kaias dekningsområde.

Det ble på nytt søkt Landbruksdirektoratet om en ekstrabevilgning på ca.1,6 millioner kroner i 2020, og det ble bevilget 1,5 millioner kroner samme år. Ekstrakostnaden gjelder noe

overskriding av opprinnelig arbeid, ekstra asfaltering, ekstra tømmerstøtter, ISPS gjerde og automatport. Arbeidet er ventet ferdigstilt våren 2021.

Kiskaia, Namsos - Trøndelag

Bildet t.v. Kiskaia (gamlekaia) i Namsos 2014. Fv. Kjersti Kinderås (Skognæringa Kyst), Jo Flaas (Moelven Van Severen) og Håvard Vannebo (Namsos Kommune).

Bildet t.h. Landbruks- og matminister Jon Georg Dale åpner Namsos Tømmerkai 30. januar 2018. Ved siden av Dale står ordfører i Namsos Arnhild Holstad.

Kiskaia i Namsos er en kommunal kai og opprinnelig planlagt utvidet fra 56 til 80 meter. Dybde (LAT) er 12 meter og bakarealet er totalt 30 dekar (felles med andre brukere). Bruksavtalen er tinglyst 24. november 2014. Det ble gitt statlig løyving på 5,5 mill. kroner i 2014.

Norconsult AS ble høsten 2014 engasjert av kommunen i forhold til videre planlegging av tømmerkaia. De konkluderte med at det måtte ytterligere grunnboringer til, og disse ble ferdigstilt første uka i juni 2015. På grunn av fare for utglidninger ble planene endret. Det ble ikke planlagt bakfylling og dermed noe redusert bakareal sammenlignet med forrige plan. Tømmerkaien skal nå bygges som en ren pelekai. Dette har medført noen tilleggskostnader i forhold til opprinnelig plan og totalkostnaden ble på 16,5 mill. kroner.

Namsos kommune søkte våren 2016 til Landbruksdirektoratet om økt tilskudd.

I sitt svar skriver Landbruksdirektoratet: «*Namsos kommune fikk i 2014 tilsagn om 5,51 mill. kr med arbeidsfrist 31.10.2015. Arbeidsfristen er seinere forlenget til 31.10.2016.*

Eieransvaret er i 2016 overført til Trondheim Havn. I idèskisse til tømmerkai i Namsos av 8.04.2016 fra Trondheim Havn beskrives bakgrunn for økte kostnader på kr 5.500.900,-. Det skisseres en fordeling av kostnadene mellom Trondheim Havn og Landbruksdirektoratet uten at dette er nærmere spesifisert. Landbruksdirektoratet har tidligere prioritert prosjektet i Namsos og vil også vurdere en søknad om ekstra midler med bakgrunn i kostnadsøkningen. Trondheim Havn inviteres til å sende inn en fullstendig søknad for endelig behandling, med de kriterier vi har signalisert ved utlysning av midlene».

En fullstendig søknad ble utarbeidet, nå av Trondheim Havn og Kiskaia i Namsos fikk høsten 2016 ytterligere innvilget 3,5 mill. kroner etter tilleggssøknad (totalt 9 mill. kroner).

Tømmerkaia ble ferdigstilt før jul 2017 og åpnet av landbruks- og matminister Jon Georg Dale den 30. januar 2018. Det er utarbeidet og tinglyst bruksrettsavtale for tømmerkaia i Namsos.

Malo, Molde – Møre og Romsdal

Bilde t.v. Åpning av Malo tømmerkai i Molde 1. september 2015. Tidlegare fylkesskogsjef i Møre og Romsdal Harald Nymoen takker kaieier Kåre Malo for satsingen på skognæringa i Romsdalen og overleverte på vegne av Kystskogbruket siste utgave av Melding om Kystskogbruket.

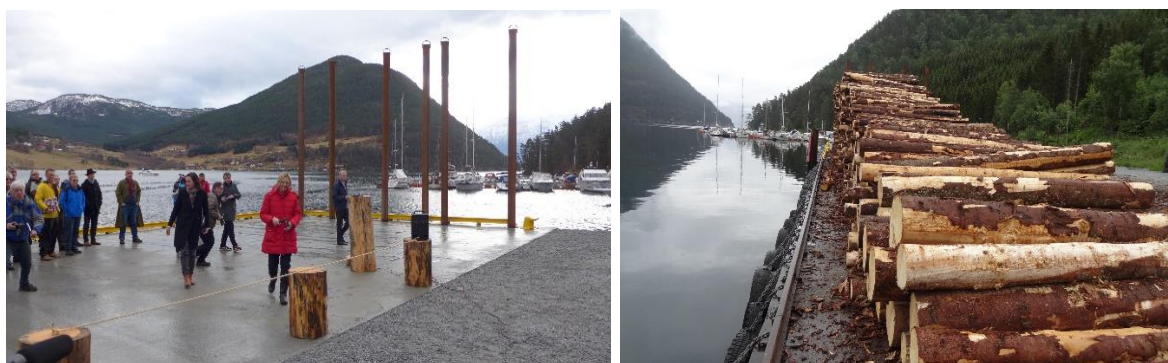
Bilde t.h. Landbruks- og matminister Sylvi Listhaug åpner Malo tømmerkai 1. september 2015. Til høyre daglig leder i DL Malo Holding Olav Erik Witzøe og NRK reporter Gunnar Sandvik.

Det er Malo Sagbruk AS som eier Malo tømmerkai i Molde. De fikk statstilskudd for utbygging av kaia i 2014. Arbeidet ble satt i gang i april 2015 og ble ferdigstilt i august 2015. Bruksavtale ble tinglyst 10. juni 2016.

Kaien har et areal på 14 x 30 (b/l) meter og bakarealet på ca. 5 dekar er forsterka og asfaltert. På tømmerkaien er montert nye støtter (casingrør), kapasiteten er større, lessing med hjullaster går raskere og tømmerbilene slipper meterdjupe hjulspor og lossinga vil gå lettere. Det er venta at det årlig vil gå inntil 100 000 kubikkmeter tømmer over kaien, til nasjonal skogsindustri (særlig i Trøndelag) og til eksport. Kaien ble åpnet 1. september 2015 av daværende landbruks- og matminister Sylvi Listhaug.

Se oppslag her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=755

Kaupanger, Sogndal – Sogn og Fjordane

Tidligere landbruks- og matminister Sylvi Listhaug åpnet Kaupanger tømmerkai 23. mars 2015.

Det var noen over 100 skoginteresserte personer som hadde møtt frem denne dagen.

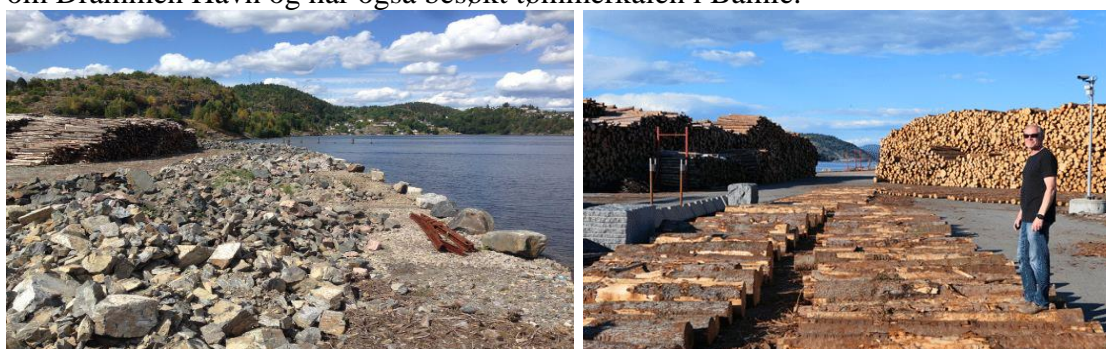
Bilde t.h. viser det første tømmeret på den nye kaia.

Tømmerkaien i Kaupanger i Sogndal kommune fikk statstilskudd for utbygging i 2013. Det var Sogn og Fjordane Skogeierlag som eide den gamle kaia, - i dag er de fusjonert med Vestskog. Det ble først vurdert en trekailøsning. Dette ble skrinlagt og planene for en trekai ble ført videre ved Eidsnes tømmerkai i Lindås.

Arbeidet ble oppstartet høsten 2014 og ferdigstilt i mars 2015. Kaien er utvidet fra 40 til 90 meter og det er også foretatt en dybdeøkning til 8 meter (LAT). Bakarealet er ca. 3 dekar. Det er inngått en avtale mellom Norskog og Vestskog om eierskap og drift av kaien. Bruksavtalen er utformet og tinglyst 20. oktober 2016. Den nye kaien er eid av Vestskog i samarbeid med Norskog/ Nortømmer og det nye selskapet heter Tømmerkaier AS. Landbruks- og matminister Sylvi Listhaug foretok den offisielle åpninga den 23. mars 2015. Les mer om åpningen her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=691.

Herre, Bamle – Telemark

Tømmerkaiene i Herre i Bamle og Drammen i Buskerud ble også finansiert 2014. Disse tømmerkaiene ligger ikke i kystskogfylkene, men prosjektleder har deltatt på orienteringsmøte om Drammen Havn og har også besøkt tømmerkaien i Bamle.

Bilde t.v. Utbyggingsområde ved Herre tømmerkai i Bamle.

Bilde t.h. Stort baklager på Herre, fremme ses kaifront som er planlagt utbygd. På bildet fylkesskogmester i Telemark Per Kristoffersen.

Herre tømmerkai i Bamle i Telemark ble i 2014 tildelt et statstilskudd på 17 mill. kroner. I Herre skal eksisterende havn som er eid av AT Skog AS utvides fra 74 til 120 meter. Kaifronten må også flyttes lenger fra land for å oppnå tilstrekkelig dybde langs hele den nye kaifronten. Videre skal lagerarealet i tilknytningen til kaia planeres og asfalteres. Totale investeringskostnader er beregnet til 21,4 mill. kroner.

Utskiping av tømmer fra Herre er svært viktig for skogbruket i regionen etter nedleggelsen av cellulosefabrikken på Tofte. Tømmervolumet har allerede økt mye og en regner med at det vil gå 200-250.000 kubikkmeter tømmer ut over havna. Dette tømmeret kommer fra Telemark og søndre deler av Vestfold.

Ekstra kostnader har ført til at Landbruksdirektoratet også har gitt et ekstra statstilskudd på 4 mill. kroner i 2016. Anleggsarbeidet er i gang og ventes være ferdig ca. 12. desember 2018. Bruksavtale er under utarbeiding.

Arbeidet ble ferdigstilt som planlagt i 2018 og en prioritert bruksrett er tinglyst.

Lierstranda, Drammen – Buskerud

Lierstranda i Drammen.

Kaia i Drammen prosjekteres til å kunne ta unna over 1 millioner m³ tømmer i året.

Drammen Havn fikk i 2014 et tilsagn om statstilskudd på 11,1 mill. kroner.

Tømmerhavnen ligger på Södra Cell Toftes tømmerterminal på Lierstranda. Det brukes en flytende kaifront i form av en lekter til midlertidig lagring av tømmer for opplasting på båt. Dessuten gjør tømmerbåtenes krav til dybde at kaifronten må flyttes lenger fra land enn den er i dag. Dette løses med en mindre lekter som vil fungere som flytende bro mellom land og den lekteren som fungerer som kai. Denne lekteren er innkjøpt ved hjelp av statstilskuddet. Drammensregionens Virkesterminaler AS eies av fire sentrale aktører i skogbruket, Viken Skog SA, SB Skog AS, Nortømmer AS og Glommen Skog SA. Det er utarbeidd en egen avtale mellom partene.

I 2018 ble det søkt om tilskudd til istandsetting av ballasteringssystemet og korrosjonsbeskyttelse av lekter og det ble bevilget et tilskudd på 5,465 millioner kroner.

I 2017 ble det skipet ut 230.000 m³ tømmer over Lierstranda og i første halvår 2018 er omfanget nesten doblet sammenlignet med samme tid året før.

I 2019 ble det på nytt søkt Landbruksdirektoratet om et tilskudd og det ble bevilget 2,5 millioner kroner.

6. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler ved sjø som er satt i gang i 2015 (ingen endring)

Eidsnes, Lindås – Hordaland

Bilde t.v. Åpning av Eidsnes tømmerkai i Lindås høsten 2016. F.v. fylkesvaraordfører i Hordaland Pål Kårbø, Helge Kårstad fra Kystskogbruket, leder i Nordhordland Skogeigarlag Sigvard Hopland, landbruks- og matminister Jon Georg Dale, ordfører i Lindås Astrid Aarhus Byrknes og leder i Skognæringa Kyst Jan Ivar Rødland.

Bilde t.h. Eidsnes tømmerkai er med en lengde på 135 meter kaifront og et bakareal på 60 dekar mellom de største og mest effektive tømmerkaier i Norge.

Eidsnes tømmerkai i Lindås eies av Nordhordland Skogeigarlag. De fikk tilsagn om statstilskudd til en utbygging i 2013 (ca. 7 mill. kr) og i 2014 (ca. 8 mill. kr), totalt 15,214 mill. kroner.

Eksisterende kai er 60 meter. Den nye kaien er nå bygget i betong og er forlenget med ca. 15 meter i sør-vestre hjørne og videre med en ny 60 meter lang fløy mot vest. Årlig vil inntil 80 000 kubikkmeter tømmer gå over kaien fra kommunene i Nordhordland med Bergen. I tillegg til selve kaidekket disponerer skogeierlaget et bakareal på totalt 60 dekar.

Denne utbyggingen har vært vurdert bygget i tre og det ble utarbeidet tegninger for en trekai, se mer om trekaien i rapport for Virkesterminalprosjektet 01.04.14 – 01.04.15, kapittel 7. Å bygge tømmerkaien i tre viste seg å bli relativt dyrt sammenlignet med en tømmerkai i betong. Derfor ble prospektet med trekaien aldri realisert på Eidsnes. Men tegningene er utarbeidet og kan brukes andre steder.

Tømmerkaien på Eidsnes ble åpnet av landbruks- og matminister Jon Georg Dale 13. september 2016. Hele kaien var likevel ikke ferdig, men ble ferdigstilt i slutten av oktober måned 2016. Det er utarbeidet en bruksrettsavtale som er tinglyst.

Se oppslag fra åpningen her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=3883

Søndenåneset, Vindafjord – Rogaland

Søndenåneset tømmerkai er ferdigstilt i september 2016 og offisielt åpnet 6. januar 2017 av stortingspolitiker Line Henriette Hjemdal (midten, bilde til høyre). F.v. ordfører i Vindafjord kommune Ola Johan Vierdal og t.h. leder i Rogaland Skognæringsforum Olaf Gjedrem.

Eier av tømmerkaia på Søndenåneset er Vestskog SA og de fikk i 2015 tilsagn om tilskudd på inntil 5,9 mill. kroner. Totale investeringer var da beregnet til 7,44 mill. kroner.

På grunn av ekstra arbeid med peling (økt b\dybde og skrått fjell) ble kostnaden noe høyere enn først antatt. Høsten 2016 ble det gitt et statstilskudd på kr 1,9 millioner kroner til ekstra kostnader på grunn av uforutsett undervannsarbeid.

Vestskog som eier av tømmerkaien har i samband med utbyggingen kjøpt veien som fører ned til kaien av kommunen. Tømmerkaien er nå utvidet til ca. 50 meter kaifront, i tillegg er fronten flyttet ut 3 meter og retning er noe justert slik at de største båtene trygt kan legge til. Den gamle kaidelen er rehabilitert, bakareal er utvidet til ca. 1,5 dekar og sluttresultatet er en moderne tømmerkai som vil tjene skogbruket i hele dekningsområdet Vindafjord, Suldal, Sauda og Etne. Det er utarbeidd bruksrettsavtale som er tinglyst 20. mars 2017.

I Rogaland har skognæringa drøftet alle aktuelle lokaliseringer av tømmerkaier i fylket og prioritert utbyggingsrekkefølgen på disse. Søndenåneset i Vindafjord ble prioritert øverst.

Landbruksdirektoratet v/ Torleif Terum uttaler: - «Den prosessen med prioritering av aktuelle tømmerkailokaliseringer som hele skog- og trenæringa i Rogaland har gjennomført gir et godt utgangspunkt når det søkes om tilskudd og vi ser gjerne at en slik prosess også gjennomføres i de andre fylkene»

Søndenåneset tømmerkai ble bygget ut i 2016 og ble ferdigstilt på ettersommeren.

Se oppslag om ferdigstilling her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=3879

Tømmerkaaien ble offisielt åpnet av stortingspolitiker Line Henriette Hjemdal den 6. januar 2017. Se oppslag fra åpningen her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=4906

7. Utbyggingsprosjektet/ virkesterminaler ved sjø som ble satt i gang i 2016

Strømsvika, Mandal – Vest-Agder

Bilde t.v. Skissetegning av Strømsvika havn i Mandal, tømmerkaaien til venstre.

Bilde t.h. Landbruks- og matminister Bård Hoksrud skal åpne tømmerkaaien 18. oktober 2018

Mandal havn, Gismerøya er i dag den viktigste havna for utskipping av tømmer i Vest-Agder. Det skipes i dag ut i overkant av 170 000 m³ tømmer som er levert av skogeiere fra kommunene i Lindesnesregionen (Mandal, Lindesnes, Marnardal, Audnedal og Åseral). Utskipingen er i dag lite rasjonell og kostbar for skognæringen fordi det er nødvendig med omlastning. Tømmertransporten er også konfliktfylt på grunn av trafikken som må gå gjennom bystrøk i Mandal. Dette betyr at over 4000 tømmertransporter i året må gå gjennom sentrumsdeler av Mandal by.

En utbygging av et nytt havneområde i Strømsvika like utenfor Mandal by er kostnadsregnet til 70 millioner kroner. Flere kommuner i området har gått inn med eierandeler. Tømmerkaaien er planlagt med en 120 meter kaifront og et totalt bakareal (inkl. kai) på ca. 25 dekar. Den nye havna vil bygge flere kaier og vil etter hvert utvikles til å skipe ut flere produkter i tillegg til tømmer. Landbruksdirektoratet har høsten 2016 bevilget 23,8 mill. kroner til prosjektet, med opsjon om ytterligere 4,125 mill. kroner dersom det bevilges mer statstilskudd til tømmerkaier i statsbudsjettet for 2017. Arbeidet er startet og tømmerkaaien vil ventelig bli ferdigstilt i løpet av 2018. Det er forventet at det årlig vil gå inntil 200 000 kubikkmeter tømmer over denne kaaien.

Prosjektet vil bli eid og drevet av regionens kommuner i fellesskap. En ny selskapsstruktur er under etablering for å klargjøre ansvarsforhold i den fremtidige driften og utviklingen av det totale havneprosjektet der tømmerkaia utgjør en viktig del.

Det er utarbeidet og tinglyst bruksavtale for Mandal Tømmerkai, denne datert 4.september

2018. Tømmerkaia er ferdigstilt høsten 2018 og vil bli offisielt åpnet av landbruks- og matminister Bård Hoksrud 18. oktober 2018.

I 2020 ble det på nytt søkt om et tilskudd på 10 millioner kroner for å utvide hamna/ baklageret i Strømsvika noe. Bakgrunnen for dette var flere:

1. Det har vært en stor økning i hogsten av tømmer i dekningsområdet til tømmerkaia i Mandal de siste årene
2. Det har vært økt etterspørsel etter flisvirke fra terminalene i Mandal
3. Mye tømmer er blitt lagret både i den gamle hamna i Mandal og i det nye området i Strømsvika. Det var ikke meiningen, fordi mye av formålet med anlegget Strømsvika var å få tungtransporten bort fra sentrum i Mandal.

Søknaden ble ikke prioritert i 2020. Prosjektleder vil ta et initiativ til en samling av aktørene for sjøtransport av tømmer i regionen tidlig på våraparten 2021. Det vil være viktig å se på ulike alternativer for en effektiv handtering av tømmer og flis fra regionen på kort og lang sikt.

Ørstaterminalen, Ørsta – Møre og Romsdal

Bilde t.v. Slik så området ved Ørstaterminalen ut før utbygging, eksisterende kai til venstre.

Bilde t.h. Landbruks- og matminister Jon Georg Dale åpnet Ørsta Tømmerkai 4. juni 2018 ved hjelp av en gedigen motorsag.

Sintef-rapporten «Transport av skogvirke i kyststrøk» (2011) prioriterte en tømmerkai Volda som er nabokommunen til Ørsta. Det har vært vurdert ulike løsninger i hele regionen, men eneste aktuelle plassering er ved Ørstaterminalen i Ørsta kommune.

Ørsta kommune har søkt Landbruksdirektoratet om penger flere ganger, og fikk til slutt (2016) en bevilgning på 12,5 mill. kroner av en total kostnadsramme på 17 mill. kroner. Det er nå planlagt en forlengelse på 85 meter som primært skal nyttes til tømmer. Dette vil gi en total lengde for kaifronten ved Ørstaterminalen på ca. 180 meter og vil gi mange muligheter for sambruk. I dag skipes det ca. 30 000 kubikkmeter tømmer fra kommunene Ørsta og Volda og dette vil øke til årlig ca. 45 000 kubikkmeter i fremtiden. Arbeidet vil bli lyst ut på anbud med det første og ventes oppstartet 1. kvartal 2017.

Oppstarten for arbeidet med Ørsta Tømmerkai ble noe utsatt etter planen og kom i gang senhøstes 2017. Mesteparten av arbeidet ble gjort i løpet av 2018 og ferdigstilt sommeren 2018. Den 4. juni vart tømmerkaia offisielt åpnet av landbruks- og matminister Jon Georg Dale.

Kommunen har utarbeidet bruksrettavtale som ble godkjent tinglyst 7. september 2018.

Lenvik – Troms

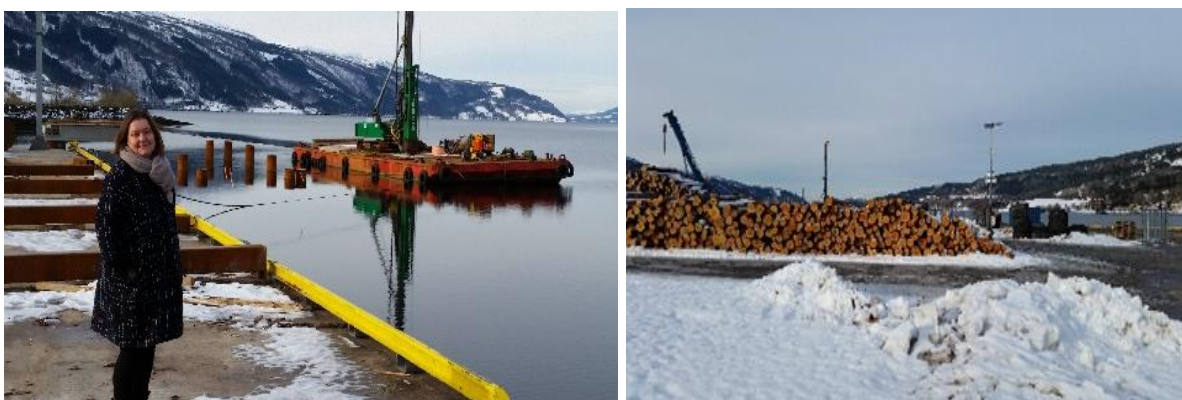

Bildet t.v. viser deler av bakarealet ved Finnsnes regionhavn i Lenvik. Finnfjord ferrosilisiumverk i bakgrunnen. Bildet t.h.: Bygging av infrastruktur er viktig for skogbruket i Troms understreker ordfører i Lenvik kommune Geir-Inge Sivertsen (nr. 2 fra venstre), her på den nye virkesterminalen ved Finnfjord Regionkai som forsyner Finnfjord Smelteverk med flis fra skogene i Troms. Ellers på bildet f.v. driftssjef Jostein Jenssen, nærings- og havnesjef Hege Vigstad og fylkesskogmester Brynjar Jørgensen ytterst til høyre.

Finnsnes regionhavn i Lenvik kommune i Troms fikk i 2015 et tilskudd på inntil 3,5 mill. kroner. Totale investeringskostnader ble beregnet til 11 mill. kroner. Tilskuddsmidlene er brukt til oppgradering av et lagerareal på 12 dekar med nær tilknytning til kaifronten ved havna. Tømmerterminalen vil dekke kommunene Tranøy, Lenvik, Sørreisa, Dyrøy, Målselv og Bardu. På samme industriområde ligger Finnfjord AS, et ferrosilisiumverk som bruker treflis som reduksjonsmateriale fremfor kull og koks.

I oktober 2016) opplyste Lenvik kommune v/ næringsjefen at det var inngått en 3-årig leieavtale med Allskog for bruk av arealet til inn- og utskipping av tømmer og flisproduksjon. Videre at kommunen arbeidet med anbudsunderlag for tilrettelegging av hele området inkludert trafikale løsninger og bedret logistikk. Dette ville bli lagt ut på anbud så snart som mulig. I verste fall ville prosjektet slutføres i løpet av våren 2017, med andre ord i god tid før fristens utløp (oktober 2017) for bruk av statstilskuddet fra Landbruksdirektoratet. Arbeidet ble gjennomført sommeren 2017 og ferdigstilt innen fristen. Det er utarbeidet bruksrettavtale som også er tinglyst 8. november 2017. Se oppslag her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=9090

Surnadal – Møre og Romsdal

Hammesjef Karin Halle i Surnadal fotografert under arbeidet i 2016. Bilde til høyre viser fotomålestasjonen som også ligger ved tømmerkaia.

Surnadal kommune er eier av Surnadal Havn og fikk i 2015 tilsagn fra Landbruksdirektoratet

om et tilskudd på inntil 4,2 mill. kroner. Totale investeringer er beregnet til 7,3 mill. kroner. I Surnadal Havn skal et lagerareal på 13 dekar i tilknytning til kaifronten forsterkes og asfalteres. I tillegg skal det mudres foran kaifronten for å oppnå tilstrekkelig dybde. Surnadal Havn er viktig for å fremme effektiv transport av tømmer fra kommunene Halså, Rindal og Surnadal, samt deler av Sunndal og Aure hovedsakelig inn til industrien i Trøndelag. Tømmervolumet over havna ligger i dag på ca. 30.000 m³ og det skisseres at det vil øke til 55 000 m³ om noen år.

Hammesjefen opplyser 24. oktober 2016 at arbeidet med kaifronten går mot slutten. Asfaltering vil foregå medio november og totalt vil 20 dekar være ferdig asfaltert ca. 1. desember.

Anlegget ble ferdigstilt etter planen og offisielt åpnet 16. januar 2017. Det er utformet bruksrettavtale og denne ble tinglyst 18. desember 2017.

Se oppslag (Tømmerkaia i Surnadal i rute) her:

http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=1835

Eikefjord, Flora – Sogn og Fjordane

Bilde t.v. Eikefjord tømmerkai under utbygging.

Bilde t.h. Finansminister Siv Jensen sammen med landbruks- og matminister Jon Georg Dale åpner Eikefjord tømmerkai 29.mai 2017. Skogeierne Kolbjørn Løken og Magne Ellingsund hjelper til.

Eikefjord tømmerkai i Flora kommune ble prioritert for statstilskudd ved tildeling i 2015. Flora Skogeigarlag er eier av tømmerkaia og har fått tilsagn om tilskudd på inntil 14,5 millioner kroner. Totale investeringskostnader er beregnet til 18,4 millioner kroner. Tilskuddet skal brukes til å utvide kaifronten fra 52 til 100 meter. Det skal mudres i østenden av kaia for å oppnå tilstrekkelig dybde langs kaifronten. Veien inn til kaianlegget skal også utbedres.

Utskiping av tømmer fra Eikefjorden er viktig for skogbruket i regionen. Store tømmervolumer blir hogstmodne i kaiens dekningsområde i årene fremover. Tømmervolumet har allerede økt mye, og en regner med at det på sikt vil gå 75.000 kubikkmeter tømmer ut over havna som vil komme fra kommunene Flora, Naustdal, Førde og deler av Jølster, Bremanger og Gloppen.

Landbruks- og matminister Jon Georg Dale besøkte anlegget i Eikefjord 24. mai 2016, like etter oppstart av tømmerkaia. Les mer om dette besøket her:

http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=2857

Anleggsarbeidet gikk greit og kaia ble ferdigstilt i slutten av mai 2018.

Se oppslag: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=3891

Finansminister Siv Jensen åpnet Eikefjord Tømmerkai sammen med landbruks- og matminister Jon Georg Dale 29. mai 2017.

Se oppslag her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=4957

Det er utarbeidet og tinglyst bruksrettavtale for Eikefjord Tømmerkai, denne er datert 14. juni 2016.

8. Utbyggingsprosjekter/ virkesterminaler ved sjø som er satt i gang i 2017

Egersund - Rogaland

Stor interesse for bygging av tømmerkai i Egersund, her fra første møtet 1. januar 2017.

F.v. Lloyd Gundersen fra Nortømmer, daglig leder Lars Kolnes i Eigersund Havn og Næring, skogbrukssjef Hans Petter Tønnesen, Leif Arne Hellvik fra Multiconsult, havneinspektør Ove Romslo, leder i Eigersund Havn og Næring og varaordfører Leif Erik Egaas, fylkesskogmester Stein Bomo, Randi Birkeland fra Rogaland Skognæringsforum, Arnfinn Ervik fra Ervik Shipping, daglig leder Terje Ervik ved Ervik Shipping, Inga Apeland fra Vestskog, Kjetil Andre Rødland fra Vestskog, Torbjørn Storesletten fra Myklebusthaug Rederi og Lars Slåttå fra Rogaland Skognæringsforum.

I Egersund skal det bygges 72 meter ny kaifront og baklager for tømmer. Det skisseres en utskipping på ca. 50.000 m³ fra søndre deler av Rogaland. Prosjektet er bevilget 19 mill. kr i tilskudd.

Detaljplanlegging er utført, anlegget er lyst ut og entreprenør er valgt. Arbeidet vil bli startet opp høsten 2018 og ferdigstilles innen sommeren 2019. Bruksavtale er utarbeidet, men pr. oktober 2018 ikke tinglyst.

Se oppslag her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=4907

Tømmerkaien bel ferdigstilt sommeren 2019 og den ble åpnet av landbruks- og matminister Olaug Bollestad den 2. september 2019. Se oppslag her:

<https://kystskogbruket.no/2019/09/viktig-i-eit-klimaperspektiv/>

Risøyhamn, Andøya – Nordland

Handelsstad- og kaieier Hans Benjaminsen (t.v) i Risøyhamn jubler for penger til ny tømmerkai. Denne flerbrukskaia blir viktig både for skogbruket og omstillingen på Andøya sier Benjaminsen. Landbruks- og matminister Olaug Bollestad (bildet t.h.) åpnet tømmerkaien 22. september 2020.

I Risøyhamn på Andøya skisserer Th. Benjaminsen AS å bygge en flerbrukskai til nesten 20 millioner kr, der tømmertransport er et av bruksområdene. Det anslås et transportbehov for tømmer på 12.000 m³ per år. Det ble innvilget et statstilskudd på totalt 6 millioner kroner (2017 og 2019), noe som var utløsende for at prosjektet ble realisert.

Detaljplanlegging og kommunale godkjenninger er utført i løpet av 2017 og 2018. Arbeidet med fylling av masser til den nye flerbrukskaia er planlagt oppstartet høsten 2018. Oppstart for bygging av kai er planlagt 2. kvartal 2019 og ferdigstilling 4. kvartal 2019.

Se oppslag her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=5995

Tømmerkaien ble som planlagt ferdigstilt senhøstes 2019 og det ble planlagt en åpning 22. september med deltaking av landbruks- og matminister Olaug Bollestad.

- «Dette var skamkjekt» sa Bollestad da hun åpnet Risøyhamn Tømmerkai i Nordland. I talen sin understreket hun skogen sin positive betydning for klima, og sa at de utenlandske treslaga som var plantet under skogreisningen også var viktige slik sett.

Det kom mye folk til åpningen av tømmerkaien. Værgudene var greie denne gangen. Det stormet og regna kraftig både før og etter åpningen. Men arrangøren hadde tilrettelagt så godt at været uansett ikke ville blitt noe problem.

Eier av Risøyhamn og den nye tømmerkaia Hans Benjaminsen sa i sin tale at tilskuddet fra staten hadde vært avgjørende for at bedriften hans gikk igang å bygge en ny flerbrukskai i Risøyhamn. Han hadde satset hele 26 millioner kroner på den nye havna, og tilskuddet fra staten til tømmerkaia var 6 millioner kroner. Det er bygget en dypvasskai på 50 meter med et bakareal på 6 da fortalte Benjaminsen.

Det foreligger en fylldig bildereportasje fra åpningen på nettsiden til kystskogbruket.

Det er tinglyst en prioritert bruksrett for skogeierne i Andøy til tømmerkaien i Risøyhamn.

Saudasjøen, Sauda i Rogaland

Bilde t.v. Saudasjøen kai. Her trengs fylling mellom landareal og kaifront.

Bilde t.h. Sentrale personer på tømmerkaien som nå skal utbygges i Saudasjøen. F.v. skogansvarlig Bernt Schibevaag og videre Mari Sævereide Aartun og Øyvind Ljung fra teknisk avdeling i Sauda kommune.

I mange år er det levert tømmer fra Sauda og deler av Suldal kommune over en kommunal kai i sentrum av Sauda. Denne kaien ønsker nå kommunen å bebygge og har gitt et tilbud til «skogbruket» om å bruke en kai som ligger i et industriområde litt utenfor sentrum (Saudasjøen). Kommunen har sendt søknad til Landbruksdirektoratet om opprusting av denne tømmerkaien. Totalkostnaden er vurdert til å være ca. 4 millioner kroner og det er søkt om 3,2 millioner kroner i statstilskudd. I Saudasjøen skal det foretas oppfylling mellom kaifronten og landarealene slik at hele kaifronten får forbindelse til land.

Søker skriver m.a.: *«Dersom skogbruket mister tilkomst på kai i Sauda, vil merkostnaden med transport til nærmeste alternative tømmerkai (Berakvam i Suldal eller Søndanåneset i Vindafjord) bli om lag 40 kr/m³. Med et årsvolum på 20 000 m³ vil årlig gevinst for skogeierne i dekningsområdet til kaien bli på størrelse omkring 800 000 kroner»*

Og videre: *Får en behalde kaien i Saudasjøen til tømmerbruk, men får ikke fylt ut i bakkant av kaien vil kostnaden bli at en må kippa frem fra baklager ca. halve volumet. Dette fordi prosjektet medfører ei fordobling av kapasitet på kaifront ved å gå frå ett lag med tømmer til to lag med tømmer. Fremkipping av 10 000 m³ tømmer pr. år vil koste rundt 200 000 – 300 000 kr».*

Vestskog har skrive følgende: *«Vestskog SA gjorde hausten 2016 ei vurdering av kva skogsamvirket på Vestlandet prioriterar aller høgast av kaiprojekt som må realiserast dei næraste åra for at ein skal greia å avvirka all skogen som vart planta i skogreisinga på best moglege måte. Totalt gav me 4 prosjekter/områder alle høgast prioritert. Utbetring av kaien i Saudasjøen er eitt av desse 4 prosjekta. Utan ein god tømmerkai i Sauda vil skogbruket bli påført store ekstrakostnader fordi transportavstanden til næraste kai er om lag 45 km».*

Rogaland Skognæringsforum har i sin prioritering av tømmerkaier i Rogaland (okt. 2013) skrive følgende: *«For å handtere volumauken i størsteparten av denne regionen vil det vere behov for både Søndanåneset, Utbjoa og Dommersnes. Dommersnes vil i tillegg dekke delar av Sveio i Hordaland og delar av Tysvær og Haugesund»* Tilslutt har utvalget prioritert 1. Søndanåneset, 2. Berekvam, Suldal og 3. Sandnes.

Søknaden som ble sendt i 2016 ble ikke prioritert av Landbruksdirektoratet og det ble vist til at anlegget i Søndanåneset hadde fått midler til utbygging. Det ble søkt på nytt i 2017, og da ble det bevilget 1,6 millioner kroner i tilskudd til anlegget. Detaljplanlegging med grunnundersøkelse viste behov for mer peling og økte kostnader. Det ble derfor søkt

Landbruksdirektoratet om ekstra tilskudd våren 2018. Prosjektet ble så høsten 2018 ytterligere bevilget 1,08 millioner kroner.

Sauda kommune opplyser pr. 1. oktober 2018 at en regner med rask utlysning, videre tildeling av kontrakt i løpet av året og med tidligst mulig oppstart i starten på 2019. Dette vil være litt avhengig av vær, - vinter, snø og frost. Prosjektet vil ha en varighet på opp mot 45 uker fra signert kontrakt, dvs. ferdigstilles kring årsskiftet 2019/20.

Arbeidet starta opp høsten 2019 og vil bli ferdigstilt ved påsketider 2020.

Arbeidet ble ferdigstilt i løpet som sommeren 2020. Totalkostnad ble ca. 7 millioner kroner, og det statlige tilskuddet utgjør ca. 40% av totalkostnaden. Det er utarbeidet og tinglyst en prioritert bruksrett til kaien for skogeierne i dekningsområdet; Sauda kommune og deler av Suldal kommune (mot Vanvik).

Granvin, - Hordaland

Moelven Granvin Bruk. Det er lasteskipet Heidi fra Myklebusthaug Rederi (fra Storesletten Rederi da bildet ble tatt) som ligger ved kai i Granvin. Den nye tømmerkaien skal bygges i forlengelsen av denne.

I Granvin skisseres det å bygge 80 meter ny kaifront på en eksisterende kai. Kaia vil dekke kommunene Voss, Granvin og Ulvik. Det anslås en utskipping på 75.000 m³ tømmer per år. Granvin kai i Granvin kommune ble prioritert for statstilskudd ved tildeling i 2015. Endelig søknad skulle foreligge innen 1. september 2015. Dette ble ikke utført, og arbeidet med ny tømmerkai i Granvin stoppet noe opp. I tillegg ble det planlagt et alternativt kaiområde ved et nedlagt ferjeleie. Disse planene ble relativt kostbare og derfor ble det på nytt søkt om en kaiutbygging ved Moelven Granvin Bruk i sentrum av Granvin i 2017. Det ble da innvilget 21 millioner kroner i statlig tilskudd.

I ettertid er det arbeidet med å skaffe egenkapital. Kommunene i dekningsområdet (Voss, Ulvik, Granvin og Ullensvang) har gått inn med noe kapital. I tillegg har Hordaland fylkeskommune bevilget 1 million kroner til anlegget. Se oppslag her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=7073 Detaljplanlegging pågår for tiden og det er forventet utlysning høsten 2018.

Under detaljplanleggingen kom det frem informasjon om usikker byggegrunn (mye løsmasser). Kalkulerte kostnader ble betydelig høyere, og utlysning av anlegget ble utsatt. Det er ventet en avklaring innen påsketider 2020.

Moelven Granvin Bruk høsten 2020 bestemt at de ikke kan bygge tømmerkaien som planlagt, og statstilskuddet er inntrekt.

Det har blitt vurdert en alternativ utbygging i Bruravik, et nedlagt ferjeleie i Ulvik kommune. Eier av ferjeleiet er Vestland fylkeskommune som har lagt det ut for salg. Det er ikke venta at verken Ulvik kommune eller noen av virkeskjøperne vil kjøpe ferjeleiet med tanke på å bruke det som en tømmerkai.

Eydehavn, Arendal - Agder

Eydehavn er eid av AT-Skog og ligg i Arendal i Agder.

I Eydehavn ved Arendal skal innkjøringa til kaia bygges om og baklageret for tømmer utvides. Over kaia i Eydehavn transporteres det årlig ca. 110.000 m³ tømmer. Prosjektet er bevilget 2,375 mill. kr i tilskudd, med opsjon om ytterligere midler når tilskuddsrammen tillater det.

Det ble søkt om ekstra tilskudd våren 2018 og det ble da bevilget 3,355 millioner kroner til tømmerkaien i Eydehavn, Arendal. Totalt er det bevilget 6,7 millioner kroner i statlig støtte. Arbeidet ble ferdigstilt i 2018 og bruksavtale er tinglyst.

9. Utbyggingsprosjekter som blir satt i gang i 2018

Kvamen, Fjaler - Sogn og Fjordane

Bilde t.v. Vadheim tømmerkai har vært brukt i flere tiår og vært en av de viktigste tømmerkaiene på Vestlandet. Kaien ble bygd i forbindelse med etablering av Vestlandske Treforedling i 1959. Fabrikken ble lagt ned i 1971. Kaien er for svakt dimensjonert, lite vedlikeholdt og kommunen vil i dag nytte området til andre formål. Bilde t.h. Kvamen tømmerkai i Fjaler ligger i Dalsfjorden og skal nå utbygges. Kaien ligger sentralt i dekningsområdet.

I Vadheim (bilde til venstre) i Høyanger kommune ligger det en kai som har vært brukt til utskipping av tømmer i flere tiår. På 1990 tallet ble det bygd en ny tømmerkai (via oreigning) for denne relativt tunge skogregionen i Sunnfjord på Bjørvikstranda i Gaular kommune (nabokommune til Høyanger). Etter at kaien på Bjørvikstranda var tatt i bruk, engasjerte grunneier sak mot kommunen og ville ha kaien fjernet. Etter flere år med saksgang i retten, ble kommunen dømt for å ha gjort vedtak om oreigning på feil grunnlag. Etter det vi kjenner til via media har staten v/ Landbruksdepartementet gitt grunneier en relativt stor erstatning for å rive kaien. Kaien er pr. i dag ikke revet, og ligger stort sett ubrukt og gror igjen. Tømmerkaien i Vadheim er både for liten og svak. I tillegg ligger den nær et boligfelt, det er nattestenging på kaien og det har vært flere episoder siste årene der naboene klager på støy. Kaien ligger likevel i et regulert industriområde. Det kan uansett bli vanskelig å utvide bruken av tømmerkaien i Vadheim.

Sitat fra tidligere rapport fra prosjektleder: «*Samtidig er det under vurdering en større og ny tømmerkai i Fjaler kommune (Kvamen, bilde til høgre) ca. 1 mil vestenfor Bjørvikstranda tømmerkai i Dalsfjorden i Gaular kommune. Beregninger som er utført av Fylkesmannen viser at denne plasseringen er noe bedre enn tømmerkaien i Vadheim. Samtidig vil det ikke bli nattestenging på denne kaien fordi det ikke bor folk i nærområdet. Det pågår nå en prosess mellom grunneier, kommune og skognæringa. I samband med tunnellbygging i området er det dumpet en god del masser i kaiområdet inkludert bygging av en vei ned til området. Grunneier har også fått godkjent en reguleringsplan der formålet er kai og hytter. I et nylig møte opplyser grunneier at planene for hytter vil bli skrinlagt dersom det blir bygd en tømmerkai. Det er venta at det vil foreligge en søknad om statstilskudd til å bygge denne kaien til våren 2017».*

De ble søkt om statstilskudd våren 2017. Av søknaden går det frem at Vestskog SA sammen med grunneier (Reen Holding AS) ønsker å bygge en tømmerkai på Kvamen i Fjaler på 86 meter kaifront til en kostnad av 24 millioner kroner eks mva. Vestskog og Reen Holding vil stifte selskapet Kvamen kai AS, og det er åpnet for at andre kjøpere av tømmer og lokale skogeierlag kan bli med i selskapet. Anlegget fikk 19 millioner kroner i tilskudd i 2017. Under detaljplanlegginga viste det seg at de utfylte massene var ustabile, og det må derfor fylles på masser i sjø for å stabilisere. Dette førte til ekstra kostnader og det ble derfor søkt om en tilleggsbevilgning våren 2018. Denne søknaden ble også innvilget og anlegget er nå ferdig planlagt, fullfinansiert og vil bli lyst ut høsten 2018. Ferdigstilling vil ventelig bli i slutten av 2019.

Denne tømmerkaien ligger i et av de skogrikeste områdene på Vestlandet, og det er forventet at årlig utskipingskvantum kan overstige 100 000 kubikkmeter med et gjennomsnitt på 75 000 kubikkmeter.

Tømmerkaien ble som planlagt ferdigstilt høsten 2019 og den ble offiselt åpnet av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn 10. mars 2020.

Se oppslag her: <https://kystskogbruket.no/2020/03/ei-openberr-transportare/>

Orkanger – Sør-Trøndelag

Bilde t.v. Ole Bakke fra Allskog (t.v) på området der den nye tømmerkaia skal bygges. Videre Bjørn Steinshaug og ytterst til høyre Geir-Ove Sumstad, begge fra Trondheim Havn.

Bilde t.h. Møte på Orkanger 20.10.17. F.v. Driftsleder på Orkanger Bjørn Steinshaug, havnedirektør Trondheim Havn Wollert Krohn Hansen, Torleif Terum fra Landbruksdirektoratet, Ole Bakke fra Allskog, Tove Kulseng fra Trondheim Havn, Geir-Ove Sumstad fra Trondheim Havn, Sigbjørn Jensen fra Nortømmer og Sverre Husby fra Fylkesmannen i Trøndelag

Det er Trondheim Havn som eier og drifter havnen på Orkanger i Sør- Trøndelag. Skogbruket har benyttet denne havna i mange år, og vilkårene har vært gode. Våren 2017 søkte eieren Trondheim Havn om tilskudd til en utbygging på Orkanger. Søknaden ble ikke prioritert. Prosjektleder var inntil da ikke særlig kjent med forarbeidet til søknadene.

Det ble så holdt et orienteringsmøte på Orkanger 20. oktober 2017. Alle parter som har interesse og ansvar vedrørende en ny tømmerkai på Orkanger var inviterte. Torleif Terum fra Landbruksdirektoratet var også invitert å til stede.

Planen ble etter møtet noe justerte i henhold til de krav som skogbruket stiller. I tillegg ble det gjort en del endringer på planen når det gjelder utfylling og mudring i området. Det siste førte også til at bredden på kaipлата ble noe redusert (til 18 meter) jamført med tidligere tegninger.

Det ble så levert en ny søknad om statstilskudd våren 2018. Planen innebar at det skal bygges en ny kaifront på 70 x 18 meter der tømmertransport får prioritet. Trondheim havn ønsker å fylle ut 15 dekar for baklager i tilknytning til den nye kaifronten. 70-80.000 m³ tømmer transporteres i dag over kaia og dette vil sannsynligvis øke noe i fremtiden.

Totalkostnaden er kalkulert til 89 millioner kroner og det er regnet med en betydelig egenkapital fra Trondheim Havn.

Prosjektet fikk så i september 2018 endelig tilsagn om et statstilskudd på 21 millioner kroner. Oppstart er venta i 2019 og ferdigstilling 2020 eller 2021.

Det vil som vanlig bli utarbeidet en bruksrettavtale som skal tinglyses.

På grunn av noe endring av reguleringsplaner i området er arbeidet utsatt. Det er pr. i dag (29.03.20) ingen endelige signaler om tidspunkt for oppstart.

Pr. 17.12.20 har vi fått følgende status fra teknisk sjef Geir-Ove Sumstad: Siden prosjektet er så stort og planleggingen har tatt så lang tid, tar vi med det viktigste:

«I vår søknad brukte vi et kostnadsoverslag som var et gjennomsnitt av pele- og spunkai-løsning. Dr. ing. Olav Olsen har vært relativt konservativ mht peledybde og kostnadskalkyler. Vi har tidligere bygget både pele- og spunkaier samt satt ned 4 duc d'alber på Orkanger hvor peledybdene har vært i størrelsesorden 18m ned fra sjøbunnen.

Dr. ing Olav Olsen har i sine beregninger benyttet pelelengder på totalt vel 50 m fra topp kai, dvs. ca 38-40 m ned i sjøbunnen. Kostnadsanslaget på spunkai kom derfor noe rimeligere ut. Vi valgte pga usikkerhet å bruke en gjennomsnittskostnad i vår søknad, som nevnt ovenfor. Dr. ing. Olav Olsen opplyser dessuten at pelekostnadene utgjør ca. 55 % av de totale kaikostnadene.

Vi har ikke noen peleprotokoller fra tidligere kaibygginger på Orkanger, men har mange grunnundersøkelser. Konsulentene har på bakgrunn av disse beregnet sannsynlige pelelengder. Imidlertid har firmaet Digital Geologi foretatt lettseismikk-undersøkelser for å fastlegge grunnforholdene i nedre del av Orkland, som kommunen nå heter, hvor Trondheim Havn har fått kjørt lettseismikk i havneområdene.

Denne lettseismikken indikerte at moreneryggen (fast bunn) lå på ca. 18 m under havbunnsnivå både på øst- og vestsiden av Orkla. Dette stemte egentlige godt med tidligere peledybder. På denne bakgrunn ble det besluttet å foreta 2 tester:

1. Foreta kjerneboringer for å fastlegge sedimentoppbyggingen og verifisere dybden ned til moreneryggen.

2. Prøvepeling 25 meter vest for kai 4 med opsjon på en tilsvarende peling 25 m øst for kai 4. Denne pelingen hadde en hovedhensikt, nemlig å fastlegge pelemotstanden for sannsynliggjøre nødvendig peledybde i konkurransegrunnlaget for tømmerkaia som er under utarbeidelse. Denne pelen kunne i neste omgang videreutbygges som duc d'alb eller som en kaipele i en fremtidig kaiutvidelse av kai 4, vestover.

Vedr.1: Det ble kjerneboret på bakarealet til kai 4 (ikke gjennom kaien som det står i rapporten, selv om det var intensjonen. Moreneryggen fant man ikke, selv om man boret ned til hele 90 m fra normalnull, se vedlagte rapport.

Vedr. 2: Prøvepelingen 25 m vest for kai 4 ble foretatt ned til – 40 m LAT; dvs 32,5 m ned i løsmassene. Total pelelengde 49 m, altså i tråd med beregnet nødvendig pelelengde fra Dr. ing. Olav Olsen. Som den første vurderingen/ kalkylen fra Dr. Ing. Olsen viser, skulle dette være tilstrekkelig i forhold til total nødvendig pelemotstand. Men det viser seg ikke å være tilstrekkelig når resultatene fra CAPWAP-analysen foreligger. Den viser en beregnet bæreevne på bare 3800 kN., mot kalkulert 6328 kN, altså kun 60% av kalkulert bæreevne.

Konklusjon: Man må på dette grunnlaget konkludere at det er stor usikkerhet mhp pelemotstand og peledybder slik at man må forkaste en løsning med pelekai og heller basere seg på en løsning med spunkai.

Fremdriftsplan:

Vi starter prekvalifiseringen av anbyderne 01.02.2021.

Vi har noen showstoppere:

1: Omlegging av rør i Gammelosen hvor det mest kritiske er legging av ny vannledning til Smelteverket Elkem Thamshavn hvor én av 2 hovedvannforsyninger går i mudrings-/ utfyllingsområdet og må omlegges. Vi ser for oss å legge en ny vannledning. Frakobling av den gamle ledningen og tilkobling av den nye kan skje bare ved 2 dagers revisjonsstopp vår og høst. Ny vannledning og flytting av de andre rørledningene må foretas før mudring og oppfylling av deponi.

2: Arbeid i sjø, dvs. mudring og oppfylling kan ikke foregå mens lakseoppgangen i Orkla foregår i tiden 1. mai til 31.august; dette i hht Fylkesmannens bestemmelser.

Reguleringbestemmelsen er enda strengere..

I morgen fredag 18.12. avholdes det en forhåndskonferanse mellom Trondheim Havn IKS, Orkland Kommune og vår konsulent, hvor man skal gå igjennom prosjektet hva gjelder reguleringsbestemmelser, rekkefølgekrav og mudring bl.a. Selve kaibyggingen kan starte tidligst høsten 2021.

Nærøy – Nord- Trøndelag

Deltakere i møte om tømmerkai på Kolvereid i Nærøy kommune i 2016.

F.v. Per Arne Løvhaugen fra Allskog, Dag Okkenhaug Bævre og Rune Saurasunet fra Fylkesmannen i Trøndelag, skogpådriver Knut Sklett, varaordfører i Nærøy Rune Arstein, skogbrukssjef i Bindal Karl Erik Solum, skogbrukssjef i Nærøy Egil Solstad og Kjersti Kinderås i Arena Skog, Trøndelag.

Sintef-rapporten «Transport av skogvirke i kyststrøk» (2011) prioriterte en tømmerkai i Vikna i Ytre Namdal. Under et møte på Kolvereid i Nærøy (nabokommunen) i 2016 ble det konkludert med at det raskt skal utgreies ulike alternativ for en utbygging av en tømmerkai og gjerne i samarbeid med andre interesser i regionen.

Det vart sett ned en gruppe for å arbeide videre med saken. I januar 2017 ble det i regi av kommunen (skogbrukssjefen) kalla inn til nytt møte der de ulike løsningene ble presenteres.

Se oppslag: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=3890

I ettertid er det gjennomført en god del planarbeid og det har resultert i en søknad for en tømmerkai på Marøystrand som ble sendt Landbruksdirektoratet våren 2017. Søker var eieren Emilsen Fisk AS. Denne søknaden ble ikke prioritert og det ble sendt ny søknad våren 2018. Av den siste søknaden går det frem at det ventelig vil gå inntil 25 000 kubikkmeter tømmer over kaien som vil få en totallengde på 60 meter.

Søknaden ble innvilget av Landbruksdirektoratet i september 2018. Det er venta at anlegget kan ferdigstilles innen sommeren 2019.

Kaianlegget ble ferdigstilt i 2020, og bruksrett for skogeierne i dekningsområdet er tinglyst.

10. Utbyggingsprosjekter som blir satt i gang i 2019

Fusa, - Hordaland

Bilde t.v. Einingsleder i Fusa kommune Terje Raunsgard, ordfører Atle Kvåle, daglig leder i Vestskog Kjetil Andre Røddland og planlegger Martin Tveitnes i planfirmaet Harald Bjørndal AS. Bildet er tatt utenfor kommunehuset i Fusa og viser eksisterende tømmerkai i bakgrunnen.

Sintef-rapporten og Infrastrukturprogrammet pekte på en tømmerkai i Samnanger (nabokommunen til Fusa). Det er i dag en tømmerkai i Eikelandsosen (Fusa kommune).

Denne kaien ligger i sentrum i Eikelandsosen med de ulemper dette medfører og i tillegg er

den for liten. Så vel kommunen som skognæringa (Vestskog) har prioritert utbygging av en ny tømmerkai i denne regionen.

Det ble søkt om statstilskudd våren 2018. Av søknaden går det frem at Vestskog SA ønsker å bygge en ny tømmerkai på Samnøy i Fusa med 80 meter kaifront og 10 dekar terminalområde til en total kostnad på 33,5 millioner kroner eks. mva. Det er søkt Landbruksdirektoratet om å dekke 80 % av denne kostnaden, i alt 26,8 millioner kroner. Vestskog SA har opplyst at de vil etablere selskapet «Samnøy tømmerkai AS» som skal eige og drifte tømmerkaien.

Samnøy tømmerkai er planlagt i et område som pr i dag ikke har veiløsning. I dette området har Fusa kommune nylig regulert et større næringsområde. Veien som skal løyse området vil også løse ut Samnøy tømmerkai. Total kostnaden på denne veien er kalkulert til 14 millioner kroner som Fusa kommune har lagt inn i investeringsplanen sin for 2018 og 2019. Kostnaden på tilførselsveien er derfor ikke inne i søknadsgrunnlaget for tømmerkaien, selv om den er en del av totalprosjektet.

Dekningsområdet for tømmerkaien vil være fra kommunene Fusa, Samnanger, Os, Osterøy, halve Bergen og deler av Kvam. Med et granareal på mellom 80 000 og 90 000 dekar vil årlig transportvolum over en tømmerkai i Fusa de neste 25 år bli mellom 100 000 og 150 000 kubikkmeter. Søknaden ble ikke prioritert i 2018.

Det ble søkt på nytt i 2019 og da ble søknaden innvilget. Oppstart har dratt noe ut på grunn av en justering av endelig reguleringsplan for området. Oppstart er nå venta høsten 2020.

Siste året har det skjedd relativt lite i saken. Noe er på grunn av kommunesammenslåing, noe på grunn av justering av reguleringsplanen. Oppstarta av arbeid med tømmerkaien vil ventelig skje etter sommerferien 2021 og ferdigstilling i løpet av 2022.

Steigen – Nordland

Bilde t.v. Storskjeret Vest i Steigen våren 2018. Fv. Ole Bakke fra Allskog, teknisk sjef i Steigen kommune Andreas Sletten og Geir Grimstad fra firma Rambøll på tomte til den nye kaia som er planlagt utbygd.

Bilde t.h. Lessing av tømmer på den tidligere kommunale kaien Storskjeret Øst som nå blir kjøpt opp av lokal fiskeindustri.

Det er plantet svært mye skog i Steigen kommune, totalt 43 000 dekar med gran. Det er følgelig forventet en økning i hogsten fra i dag ca. 15 000 m³ til 40 000 m³ innen 2050. Kommunen skal selge Storskjeret Øst som er en kommunal kai til foretak innenfor lokal fiskeindustri (lakselakteri og kassefabrikk). Samtidig er det opparbeidet et nytt kaiareal (5 dekar) lenger vest og kommunen tilbyr skogbruket å bygge en tømmerkai i dette området på

60 meter (Storskjeret Vest). Total kostnad er ca. 16 millioner kroner og det ble våren 2018 søkt om 12,7 millioner kroner i statstilskudd.

Søknaden ble ikke prioritert i 2018. Kommunen har klaget på vedtaket til Landbruksdepartementet, men saken er pr. oktober 2018 ikke ferdigbehandlet.

Det ble søkt om statstilskudd på nytt i 2019 og anlegget ble da prioritert for utbygging. Det er ventet oppstart 1. halvår 2020.

Status fra kommunen pr. 8. januar 2020:

«Steigen kommunestyre vedtok 16. desember budsjett for 2021 og økonomiplan 2021-2024. Kommunens investeringsbudsjett er del av økonomiplanen og tømmerkaiprojektet på Storskjæret Vest er med i det vedtatte budsjettet med den omsøkte kostnadsrammen på 20,6 mill kroner.

Det ligger samtidig en klar føring i vedtaket på at dette prosjektet konkret skal opp til egen politisk behandling før det kan igangsettes. Spørsmålet er finansiering.

Vi har i høst og helt frem til jul jobbet opp mot aktuell kjøper (Cermaq) av den gamle kaia på Storskjæret øst med forhandlinger vedrørende en innløsning av kaia. Rett før jul har vi konstatert at de har levert sitt endelige bud. Dette budet synes vi er lavt i forhold til vår vurdering av denne kaias tekniske og markedsmessige verdi, men må samtidig forholde oss til siste endelige tilbud.

Finansiering av kaiprojektet er en totalpakke med mange gode bidragsyttere. Vi er svært glade for Nordland Fylkeskommunes bidrag som ble vedtatt i høst, på 1,5 millioner kroner. Dette bidrar godt inn i totalen. Vi har videre i bunn liggende vedtatte tilskudd fra Landbruksdirektoratet på 10 millioner kroner ("øremerket" tømmerkai). Steigen kommune må finansiere resten med EK, lån eller ved at vi finner og får tak i flere medspillere som ser samfunnsnytt og potensialet for økt verdiskapning og bidrar ytterligere til investeringen.

Framdriften for endelig avklaring er at saken tenkes forberedt til politisk behandling i formannskapet 3. februar, for deretter endelig behandling i kommunestyret 17. februar.

Vi vil innen den tid ha kontakt med Landbruksdirektoratet angående vilkårene for vedtatte tilskudd, da særlig i forhold til spørsmål om varighet på tilsagnet som går ut til høsten.

Vi har stående avtale med selskapet Rambøll som vil gå i gang med videre detaljprosjektering/kvalitetssikring, samt utarbeide en tilbudsforespørsel med kravspesifikasjon for utlysning i Doffin.

Gitt et positivt vedtak i kommunestyret 17. februar er tidslinjen vår at utlysning skal kunne skje på vårparten».

Stokmarknes/ Sortland – Nordland

Bilde t.v. Møte i Hadsel kommune/ Stokmarknes 19.mars 2016 for å få vurdert en søknad om ny kommunal tømmerkai. F.v. teknisk sjef Mats Andre Aas, havnesjef Line Anette Jakobsen, kommuneplanlegger Hans Christian Haakonsen og skogbruksleder i Allskog Finn Dahl.

Bilde t.h. Hadsel april 2018. Aktuell tomt for sagbruk og tømmerkai et nytt industriområde på Stokmarknes. F.v. skogbrukssjef Gjermund Pettersen og driftssjef Ivan Hansen i Tømmervikgruppen AS.

Det er tidligere sendt søknad til Landbruksdirektoratet fra både Stokmarknes og Sortland for å få bygd en ny tømmerkai. Ingen av søknadene har hittil fått statlig tilskudd fra Landbruksdirektoratet.

Undertegnede var i løpet av 2017 i kontakt med skogbrukssjefen i området. Skogbrukssjefen har tatt initiativ for å få en avklaring fra næringa hvilke steder som bør prioriteres.

Se et av flere oppslag om disse kaiene:

http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=1836

Pr. i dag er det bevilget statstilskudd til et anlegg på Andøya (Risøyhamn), se ovenfor. Det foreligger i dag ingen planer om utbygging av tømmerkaier i kommunal regi på Stokmarknes eller Sortland. Det er derimot planer om et sagbruk i tilknytning til en pallefabrikk til Tømmervikgruppen på Stokmarknes. Det er blitt reist spørsmål om en tømmerkai i tilknytning til dette anlegget. Planlegging pågår.

Se oppslag om sagbruket her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=7063

Det ble søkt om statstilskudd til en tømmerkai i samme område som det også planlegges en ny pallefabrikk i 2019. Søknaden ble innvilget og det planlegges oppstart høsten 2020. Grunnen til igangsetting først høsten 2020 er fordi det har tatt noe ekstra tid med en reguleringsplan for området.

Pr. oktober 2020 er det gitt følgende status:

- Søknad om fylling i sjø sendt Fylkesmannen i Nordland 11.mai 2020. Denne er ikke ferdigbehandlet ennå.
- Hadsel kommunestyre innvilget den 19. juni 2020 tillatelse til låneopptak til Stokmarknes Miljøhavn. Rammen for tiltaket er kr 135 000 000, låneopptak kr 118 000 000, -
- Hadsel kommunestyre vedtok den 1. oktober *reguleringsplanen* for BØ38 Stokmarknes miljøhavn. Radioteknisk analyse fra Avinor utarbeides nå på grunn av nærhet til flyplass.
- *Områdereguleringsplan* BØ38 Stokmarknes miljøhavn ved Børøya forventes behandlet i kommunestyre 12.november 2020
- Hadsel Havn KF har inngått avtaler om detaljprosjektering av fylling og utforming av kravspesifikasjon for tømmer-/industrikai.
- Hadsel Havn har inngått avtaler om prosjektledelse forhold til anskaffelse av fylling og kai slik at loven om offentlige anskaffelser blir ivaretatt.

- Anskaffelsesprosess fra kunngjøring til kontraktsinngåelse er satt til 7 uker. Anleggsperiode for fyllingen er 20 uker. Anleggsperioden for kai-byggingen er beregnet til 32 uker. Kaia er ca. 2500 m².
- Samlet tid fra kunngjøring av anskaffelsen til at kaia er ferdig er minimum 64 uker. Dette betyr at tømmerkaia kan være ferdigstilt sommeren 2022 gitt at Fylkesmannen har innvilget fyllingstillatelsen innen årsskiftet.

11. Utbyggingsprosjekter som blir satt i gang i 2020

Straumen, Sørfold – Nordland

Bilde t.v. Disse vil bygge ny tømmerkai i Straumen i Sørfold kommune. F.v. Ole Bakke fra Allskog, Geir Sund fra fylkesmannen i Nordland knapt synlig bak Ole, Arild Hollum fra Elkem Salten, Arvid Knutsen fra Nordland fylkeskommune, Line Hansen fra Sørfold kommune, Ann-Hege Hanstad fra Statskog, Jostein Saus fra Statskog, Vibeke Unonsen som styrerepresentant i Allskog og skognæringsforum i Nordland, Ørjan Alm fra Saltdal kommune, Kjell Mohus fra Salten Havneservice, Gerd Bente Jacobsen fra Sørfold kommune, Georg De Besche fra Fauske kommune, Kurt Jessen Johansson fra skognæringsforum i Nordland og Torgunn Sollid fra Skognærings Kyst.

Bilde t.h. Til høyre ses aktuelt område for utbygging av den kommunale tømmerkaien i Straumen, til venstre i bildet ses eksisterende kai hos Elcem. På bildet står fra venstre næringssejef i Sørfold kommune Gerd Bente Jacobsen og Ole Bakke fra Allskog.

Sørfold kommune planlegger en ny kommunal kai like ved Elkem Salten sitt anlegg som produserer metallurgisk silisium og microsilika. Elkem Salten trenger noe i overkant av 100 000 kubikkmeter tømmer til flis (derav ca. 20% lauvtrevirke, resten gran) som sikrer kvaliteten til det ferdige silisium. Plasseringa av tømmerkaien like ved Elkem sitt anlegg vil ha store logistikkmessige fordeler for skogbruket ved at alle kvaliteter av en tømmerstokk kan transporteres inn til en terminal i Straumen.

Denne tømmerkaien vil primært dekke kommunene Sørfold, Bodø, Fauske og Saltdal.

I et møte i desember 2017 kunne ordføreren opplyse at skogeierne i dekningsområdet vil få tinglyst en fremtidig prioritert bruksrett til kaien under forutsetning av statlig investeringsstøtte. Det vart også presisert i møtet at det er et vilkår at skognærings og skogforvaltningen i regionen samlet vil gå inn for denne tømmerkaien. Kommunen sa også at de ville få utarbeidet en skisse for løsning der både tekniske løsninger for tømmerkaien, kostnader, tilgang på tømmer, avtaler og bruksrettigheter vil bli nærmere utredet. Det ble forespeilet en søknad om statlig investeringsstøtte innen fristen i april 2018. Se også oppslag her: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=6027

Av ulike grunner ble ikke planene ferdige, og det bli ikke søkt om statstilskudd i 2018. Det ble i denne perioden arbeidet relativt mye for å få til en tømmerkai i Straumen, Sørfold kommune.

Det ble søkt statstilskudd i både 2019 og 2020. I 2020 ble anlegget prioritert og det ble bevilget 16,5 millioner kroner 2020 og kr 8,5 millioner kroner for 2021, totalt 25 millioner kroner. Det er planlagt å bygge 60 meter ny kaifront og et baklager på ca. 9 dekar.

Totalkostnaden er kalkulert til 39,9 millioner kroner. Den relativt store kostnaden er på grunn av det må foretas en god del utfylling i området.

Både fylke og kommunene i området har bevilget noe penger til tømmerkaien, resten av egenandelen må foretas av Elkem.

Planlegging m.m. pågår, og det er venta at det fysiske arbeidet kan settes i gang i løpet av 2021 og ferdigstilles i 2022.

Brønnøysund – Nordland

Bilde t.v. Oversiktsbilde Brønnøy Havn.

Bilde t.h. Fra venstre skogbruksjef Jan Jensen, Ole Bakke fra Allskog, videre leder i Velfjord og Sømna skogeierlag Paul Birger Hansen, havnesjef Sølvi Helen Kristoffersen, Halvor Asper fra Multiconsult og Geir Sund fra fylkesmannen i Nordland.

Brønnøy Havn og Brønnøy kommune søkte i samarbeid med skogbruksnæringen våren 2015 om tilskudd til utbygging av tømmerkai og tilhørende terminal på Gårdsøya i Brønnøysund. Eksisterende kai på Gårdsøya har siden 80-tallet vært benyttet til utskipping av tømmer.

Det ble i den første søknaden antydning av en total kostnad på ca. 30-40 millioner kroner og at mer detaljerte prosjektbeskrivelser med finansieringsplan ville bli utarbeidet innen våren 2016.

Denne søknaden ble ikke prioritert.

Det ble så utarbeidet en ny plan og ny søknad ble sendt våren 2018. I denne søknaden heter det:

«*Dekningsområde er primært Brønnøy og Sømna med deler av Bindal. Sekundært dekker området behovet for logistikk mellom Namsos og Mosjøen. Forventa tømmerkvantum som kan skipes ut over Brønnøysund er inntil 35 000 kubikkmeter.*

«*Brønnøy havn KF har planer om etablering av ny tømmerkai ca. 70 m sør for eksisterende kai. Ny kai planlegges etablert med ca. 50 m kailengde og tilstrekkelig dybde, også i forlengelsen av den nye kaia. En slik lokalisering vil gi god avstand og manøvreringsareal ved fortøyning av større skip til eksisterende kai, samtidig som virke kan lastes fra ny kai. Det legges opp etablering av baklager for ca. 4-6 000 m³ virke». Og videre heter det:*

«*Dybde utenfor ny kaifront skal være min. 9 m jfr. sjøkartnull, og kaia dimensjoneres for en*

jevnt fordelt nyttelast på 50 kN/m², alternativt en punktlast på 700 kN og/eller akseltrykk på 1000 KN. Kaia er planlagt for båter med deplasement inntil 10 000 tonn. I forprosjektet er det forutsatt at kaikonstruksjonen utføres som bjelke/platedekke i plasstøpt betong, fundamentert på nedborede stålkjernepeler til fjell. Horisontalkrefter opptas ved hjelp av overgangsplate og fundamentplate i fylling. Det aktuelle området opprustes med asfaltdekke»

Denne søknaden ble heller ikke prioritert i 2018. Det vil på nytt bli søkt om statstilskudd i 2020.

I 2020 ble det bevilget 14,9 millioner kroner til tømmerkaia i Brønnøysund. Kalkylen på ca. 22 millioner kroner gjelder en 50 meter ny kaifront som vil bli prioritert til tømmer.

Planlegging pågår. Det er venta at arbeidet kan settes i gang i løpet av 2021 og ferdigstilles i 2022.

Børnes – Kvinnherad (tekst på nynorsk)

Børnes kai består av to gards- og bruksnummer. Kvinnherad kommune eier 134/34 og Søre Kvinnherad skogeigarlag eier 134/79. Dette vil vera uendra etter gjennomført oppgradering.

Dekningsområdet til Børnes tømmerkai er den delen av Kvinnherad kommune som ligg på Folgefonnhalvøya, samt Halsnøy. Skogarealet totalt i kommunen er i overkant av 230 000 dekar, og av dette er anslagsvis 50 % i dekningsområdet til kaien. Det er forventa eit årleg uttak av tømmer i dekningsområdet på 25 000 – 30 000 kbm. .

Kvinnherad kommune og Søre Kvinnherad skogeigarlag ynskjer å oppgradera, forsterka og utdjupa dagens kai på Børnes. Prosjektet vil medføra at skogbruket får tilgang på ein 73 meter lang kai med moglegheiter for sluttlasting av båtar. I dag er det kun 40 meter som kan brukast for tømmerutskiping, og det er for grunt til å sluttlasta. Det er lite alternative utskipingslokalitetar for dette tømmeret. Den næraste kaien utan bruk av ferge er i Odda, 60 km frå Børnes kai. Skogbruket i regionen v/AT Skog og Nortømmer er kjent med desse planane, og stiller seg positive til prosjektet.

Totalbudsjettet i prosjektet er 9,5 millionar kroner. Kvinnherad kommune og Søre Kvinnherad skogeigarlag søkte om tilskot frå Landbruksdirektoratet i 2020 til denne kaien. Søknaden ble innvilget med 7,6 millionar kroner. Det er venta at arbeidet kan starte opp og bli ferdigstilt i løpet av 2021.

Tømmervik – Stord (tekst på nynorsk)

Tømmervik tømmerkai ligg på gnr/bnr 48/13 i Stord kommune. Stord skogeigarlag festar bruksnummeret i 50 år frå 1990. Får ein tilskot til utbetringa vil Stord skogeigarlag og grunneigar (Timberbay AS) utvida festekontrakten slik at den får 25 års varigheit frå utvidinga står ferdig.

Dekningsområdet til Tømmervik tømmerkai er Stord, Fitjar, Bømlo og Sveio kommunar. Produktivt skogareal i desse kommunane er i underkant av 200 000 dekar. Det er forventa eit årleg uttak av tømmer i dekningsområdet på 25 000 – 30 000 kbm. Det er lite alternative utskipingslokalitetar for dette tømmeret. Dei næraste gode tømmerkaiane er 5-6 mil vekke.

Tømmervik tømmerkai ligg innanfor «Tømmervik terminalområde», som er eit større område regulert til næring. Det er lite bustader i nærområdet og ikkje nokon restriksjonar på lastetider grunna støyutfordringar. Kaien har pr i dag 40 meter kaifront og eit terminalområde på vel 1 dekar. I nær tilknytning er det planert om lag 25 dekar, der det i periodar har vore anledning til å mellomlagra tømmer ved behov. Dagens kai stammar frå 1990.

Kaien er isolert sett i relativt god stand, men den er dimensjonert for mindre tømmerbåtar enn i dag. Djupna er god nok, men kaien gjev for lite støtte for skip lengre enn 100 meter og ein får utfordringar ved sluttlasting. Særleg når været «står på». Bergnabben i front av skipet på biletet nedanfor skapar utfordringar for skipa, fordi dei må stå så nær den som mogeleg for å få nok støtte av kaifronten. Stord skogeigarlag har vurdert å anten etablere ein dykdalb/dolphin søraust for kaien for å gje støtte til skipa som ligg ved kaien eller å utvida kaien lengdemessig for å gje større stabilitet og større tømmerkapasitet på kaifront. Etter ei vurdering valde ein å gå for utviding av dagens kaifront fordi ein meiner at ein får mest for pengane ved dette alternativet.

Estimatet som kjem fram her er eit kostnadsanslag for 20 meter utviding av kaien til totalt på kr 4.818.180,-. Det er i forprosjektet frå ingeniør Jørgensen diskutert tiltak for å utbetra djupna ved kaien, men det er ikkje lagt inn mykje arbeid til dette i forprosjektet. Stord skogeigarlag ynskjer å utvida kostnadsoverslaget til kr 5.000.000,- for å ta høgde for ekstra kostnader knytt til utdjuping.

Det vart søkt Landbruksdirektoratet om tilskot i 2020. Anlegget vart prioritert og det vart

løyvd eit tilskot på 4 millionar kroner. Det er venta at arbeidet kan starte opp og bli ferdigstilt i løpet av 2021.

12. Andre aktuelle tømmerkaiprosjekter som ikke er finansiert (bevilget statstilskudd)

Rendalen, Halså – Møre og Romsdal

Utfyllinga i Rendalen der det nå planlegges å bygge en tømmerkai

Våren 2016 ble det holdt et møte i Halså der tema var hamneutvikling/ næringsutvikling i Halså. 2 aktuelle områder ble besøkt, Halsånaustan (ved Lerøy Midnor AS) og i Rendalen der Austad & Bjerknes har sin base for sitt entreprenørfirma.

Det ble i ettertid utarbeidet et søknad om tilskudd for utbygging i Rendalen. Søknaden ble sendt Landbruksdirektoratet våren 2017. Søknaden ble ikke innvilget.

Av søknaden går det fram at det skal bygges en flerbrukskai på 60 meters lengde, av dette kan avsettes ca. 50 meter til tømmer. Området som ligger like ved E38 er allerede fylt ut med stabile masser og bakarealet vil bli ca. 5 dekar.

I søknaden er det dokumentert at beliggenhet til denne tømmerkaien er gunstig i forhold til hvor skogen står i regionen, dvs. fra kommunene Halså, Hemne og deler av Aure. Det er påpekt at tømmertransport fra denne regionen til Orkanger eller Surnadal vil bli for langt. Det ble ikke søkt om tilskudd i 2018, men det vil etter det vi forstår bli søkt om tilskudd i 2019. Det ble ikke søkt statstilskudd i 2019, men det er ventet en ny søknad i 2020.

Ny søknad ble levert i april 2020. I søknaden heter det:

«Det velges en lekterbasert kailøsning, med innfestinger i land. Tømmerbilene kjører ut på lekteren og legger fram tømmeret der. Det planlegges framlegging av 2 ranker i 6 meters høyde som tilsvarer 1500 m³ tømmer på kaifront, resterende må kippes fram med hjullaster. Årsaken til at man gikk bort fra å bygge en ordinær pelekai var at man fikk noen utfordringer bl.a. med fylling/bunnforhold, samt at det kunne være en god ide og kunne ha mulighet til å flytte lekteren etter hvor tømmeret skulle tas ut i regionen. Flytting av kai krever at det gjøres et forarbeid selvsagt, men den primære lokasjonen er og blir Rendal, men det kunne vært aktuelt å kunne flytte den til Aure i perioder.

Tømmerlekteren vil bli bygget etter skipskontrollen regler mht. blant annet lekkstabilitet, sleping og lastbelastning. Kristiansund og Nordmøre havn mener at en slik lekter vil ha en

levetid på over 60 år. De har i dag to slike kailøsninger i sin portefølje. Har også planlagt en fergekai i med samme konsept».

Eier av denne flerbrukskaien vil være Austad og Bjerknes as. Dette er et entreprenørfirma som m.a. omsetter grus og stein over kai. Lerøy Seafood ønsker å etablere et landanlegg for oppdrettfisk og trenger tilgang til kai.

Det er oppgitt et årlig tømmerkvantum over kaien inntil 50 000 m³.

Kailengde på lekteren er 60 meter, en kaiflate på 1,5 dekar og kalkulert kostnad er 21,5 millioner kroner.

Det ble søkt Landbruksdirektoratet om 9 millioner kroner i støtte 2020 men søknaden ble ikke prioritert. Søker har klaget på vedtaket.

Utbjoa – Rogaland

Utbjoa tømmerkai i Vindafjord er eid av Vindafjord Skogeigarlag og ble bygd på tidlig på 1980 tallet. Det er god dybde utenfor kaien, men kaifronten på bare 25 meter er så kort at det er umulig å gå inn med de største båtene. Dette er også grunnen til at skogeierlaget vil bygge den ut.

Det er Vindafjord Skogeigarlag som eier kaien på Utbjoa som ligger i Vindafjord kommune. De siste årene har det gått mellom 7000 og 9000 m³/år tømmer over kaien. Vindafjord Skogeierlag mener det er potensiale til å øke den årlige transportmengde over kaia til mellom 20 000 og 30 000 m³. Dette fordi kaien på Dommersnes (ca. 10 000 m³/år) er leid vekk til annen aktivitet, og Søndenåneset vil også bli nytt til mye tømmer fra Suldal etter at det er bygd bro over fjorden. Dekningsområde er ifølge skogeierlaget Vindafjord, Tysvær, Bokn, Haugesund, Etne og Svei kommuner.

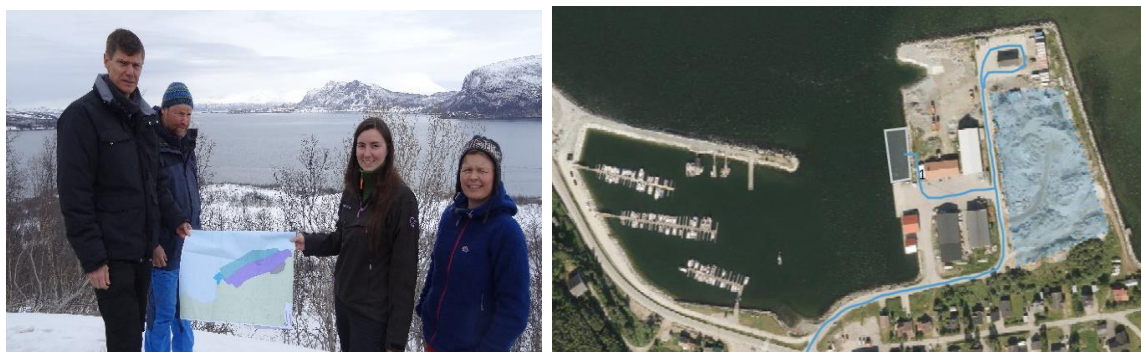
Vindafjord Skogeierlag ønsker å utvide kaien (som i dag er ca. 25 meter) med 20 meter og kalkulert kostnad er ca. 6 mill. kroner (erfaringstall fra lokal entreprenør). De søkte Landbruksdirektoratet om tilskudd i 2016 men denne kaien fikk ikke tilskudd da. Utbjoa ble vurdert til å være i dekningsområdet for Søndenåneset som nylig er utbygd med statstilskudd og derfor ikke prioritert.

Rogaland Skognæringsforum har i sin prioritering av tømmerkaier i Rogaland (okt. 2013) kommentert følgende:

«For å handtere volumauken i størsteparten av denne regionen vil det være behov for både Søndenåneset, Utbjoa og Dommersnes. Dommersnes vil i tillegg dekke deler av Sveio i Hordaland og deler av Tysvær og Haugesund». Til slutt har utvalget prioritert 1. Søndenåneset, 2. Berekvam, Suldal og 3. Sandnes.

Det ble søkt om statstilskudd til Utbjoa også i 2017, men anlegget ble ikke prioritert. Det er etter det vi kjenner til ikke aktuelt å søke tilskudd på nytt.

Nordreisa – Troms

Nytt havneområde i Nordreisa kommune ble presentert på et møte i april 2015 (bilde). Dette er nå lagt bort, og et område i sentrum blir nå vurdert utbygd (bilde til høyre). Bildet til høyre viser dagens situasjonskart, med inntegna nytt kaiareal, veitilkomst, snuplass og baklager/tømmerterminal.

Bilde t.v. fra 2015, f.v. Enhetsleder i Nordreisa Dag Funderud, fylkesskogmester Brynjar Jørgensen, avdelingsingeniør Hilde Henriksen og skogbrukssjef Elisabeth Torstad.

Nordreisa kommune hadde opprinneleg (2015) lagt inn et nytt havneområde i kommuneplanen. Området ligger like i utkanten av Nordreisa og reguleringsarbeid har pågått over noen år. Statskog som er en stor skogeier i Nordreisa ønsker tilgang til tømmerkai.

Kommunen har uttrykt stor vilje til å trekke inn skognæringa i planprosessen. Det har etter hvert blitt mer og mer usikkert hva som vil skje i Nordreisa, når det gjelder bygging av ei ny havn. Se oppslag: http://www.kystskogbruket.no/artikkel.cfm?ID_art=706

2019: Planene om en ny hamn er nå lagt bort. Det jobbes nå med en mulig utbygging av en eksisterende kai i sentrum, inkludert mudring like kaien. Det vil ventelig bli sendt en søknad om statstilskudd innen fristen 15. april 2020.

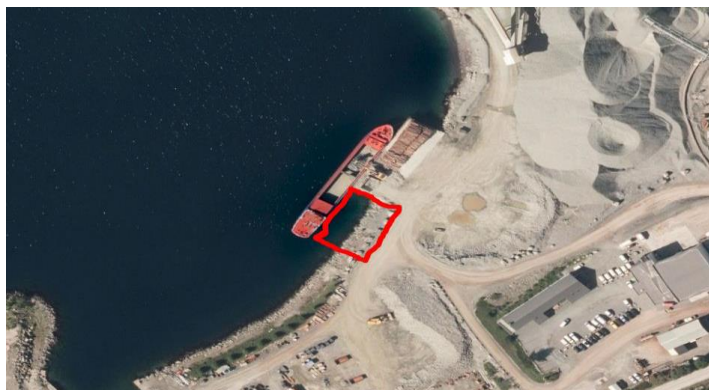
2020: Et nytt område i Sørkjosen er nå vurdert som en fremtidig tømmerkai, og det ble sendt en søknad om statstilskudd i april 2020. Kaien som nå søkes utbygd, ligger rett ved E6 i Sørkjosen og eies av Nordreisa kommune. Nordreisa kommune som også eier molo vest for kaianlegget. Ved en utbedring av kaia vil Nordreisa kommune fortsatt eie hele kaianlegget (gårds- og bruksnummer 47/137), med areal for baklager/tømmerterminal inkludert. Det er planlagt å forlenge eksisterende kai med 40 meter til totalt 70 meter. Målet er å få en funksjonell flerbrukskai. Endestaker og fleksible tømmerstaker gjør at annet gods kan lastes og losses, selv om det ligger tømmer på kaifront. Bæreevne og punktbelastning på eksisterende kai må undersøkes grundigere. En løsning er å ha kortere tømmerstaker for redusert vekt på den delen av kaifront. Mudring vil skje ved eksisterende og tiltenkt kai.

Det er beregnet et volum på 200 - 250 000 m³ i nærmeste 25-årsperiode der nesten halvparten er tynningsvirke. Skogen i store deler av Skibotndalen, Reisadalen og i Kvænangsbotn er i hogstklasse III etter store hogster under kriger og i gjenreisningsperioden. Grana fra skogreisningsperioden har og tynningspotensiale i årene som kommer.

Massevirke er etterspurt av bl.a. Finnfjord smelteverk og biovarmekunder (Forsvarsbygg i Indre Troms). Virke til industriflis er også aktuelt og levere til Salten verk i Sørfold. Transport av virke på bil sørover stopper seg selv i Storfjord. Der går en «økonomisk smertegrense». For lengre avstander enn det, lønner det seg å frakte tømmer på båt.

Total kostnad er kalkulert til ca. 18 millioner kroner med en noe mindre skogandel. Det ble i april 2020 søkt om et tilskudd på 12,1 millioner kroner. Søknaden ble ikke prioritert, men det er venta at ny søknad vil bli utarbeidet i 2021.

Berekvam – Suldal

Flybilde over tømmerkaian i Berekvam som nå planlegges utvidet.

På Berakvam i Suldal kommune i Rogaland er det en eksisterende tømmerkai eid av kommunen som ligger inne på eiendommen til Norsk Stein. Opprinnelig ble denne bygd som en erstatningskai for skogbruket da kommunen overtok tomte til det tidligere sagbruket på Lovraeidet. Kaifronten er ca. 50 meter lang, men det er bare ca. 30 meter som er tilgjengelig for skogbruket.

Dette er eneste gode utskipingskaian for tømmer i Suldal kommune, den største skogkommunen i Rogaland fylke. Antatt årlig hogst i denne kommunen vil være opp mot 50 000 kubikkmeter tømmer. For store deler av tømmermengdene i denne kommunen er det svært langt til andre tømmerkaier enn Berakvam. Minimum blir det 3 mil i ekstra transportavstand til Søndenaeset i Vindafjord som ikke har kapasitet til dette volumet. Fort skogbruket sin del er det nok å utvide kaian fra 30 til 50 meter til en kostnad mellom 10 og 15 millioner kroner.

Landbruksdirektoratet ble orientert om dette prosjektet i 2020. Det er venta en søknad om statstilskudd i 2021 eller 2022. Det pågår reguleringsarbeid i området.

Sande – Gloppen

Flybilde som viser Sande tømmerkai med merka område for aktuell utviding.

Sande tømmerkai i Gloppen kommune i Vestland er en eksisterende tømmerkai som ble bygd på slutten av 1970-tallet. Kaien har utfordringer med manglende djupne og kunne gjerne hatt

noe større kapasitet på kaifront enn i dag. Det har ikke vært mulig å sluttlasta på kaien, og kapasiteten er bare i overkant av 1000 m³. Videre så ønsker foretaket Sande settefisk å kunne få en mer permanent tilgang på kaien, og også etablere infrastruktur til sin drift i tilknytning til kaien. Sannsynligvis vil en med utdjupe/mudring til 8 meter LAT og utviding av kaifronten fra dagens 40 meter til 50-60 meter, få en kai som blir svært god for skogbruket og samtidig være tjenlig for Sande settefisk. Utfylling av ca. 1 daa sørvest mot kaien for å få mer bakareal vil også være svært ønskelig.

Gevinsten vil være en bedre kai for Gloppen, sørvestre deler av Stryn og østre deler av Jølster/Sunnfjord. Antatt årlig utskipingskvantum over kaien er 30-40 000 m³. Uten mudring/utdjupe vil kaien etter hvert ikke kunne nyttes på grunn av dårlige djupneforhold, eller i det minste gi store problem for lasterotasjoner i Nordfjord. Utviding av kaien vil gi bedre vilkår for å takle større tømmer volum over kaien og i tillegg gi vilkår for sambruk med Sande Settefisk.

Det er usikkerhet knytt til grunnforhold og stabiliteten til selve kaien, så dette må undersøkes. Om dette er for dårlig, kan flytting av kaien lenger ut fjorden være aktuelt.

Det ble søkt om statstilskudd i 2020 men søknaden ble ikke prioritert. Av søknaden går det frem at djupna utenfor kaien skal økes, selve kaien skal forsterkes og utvides til en total kostnad på 23,6 millioner kroner. Det vil bli arbeidd vidare med planane, og det er venta ein ny søknad i 2021.

Åndalsnes

Skisse som viser ferdig tømmerkai, Øran Vest i Åndalsnes

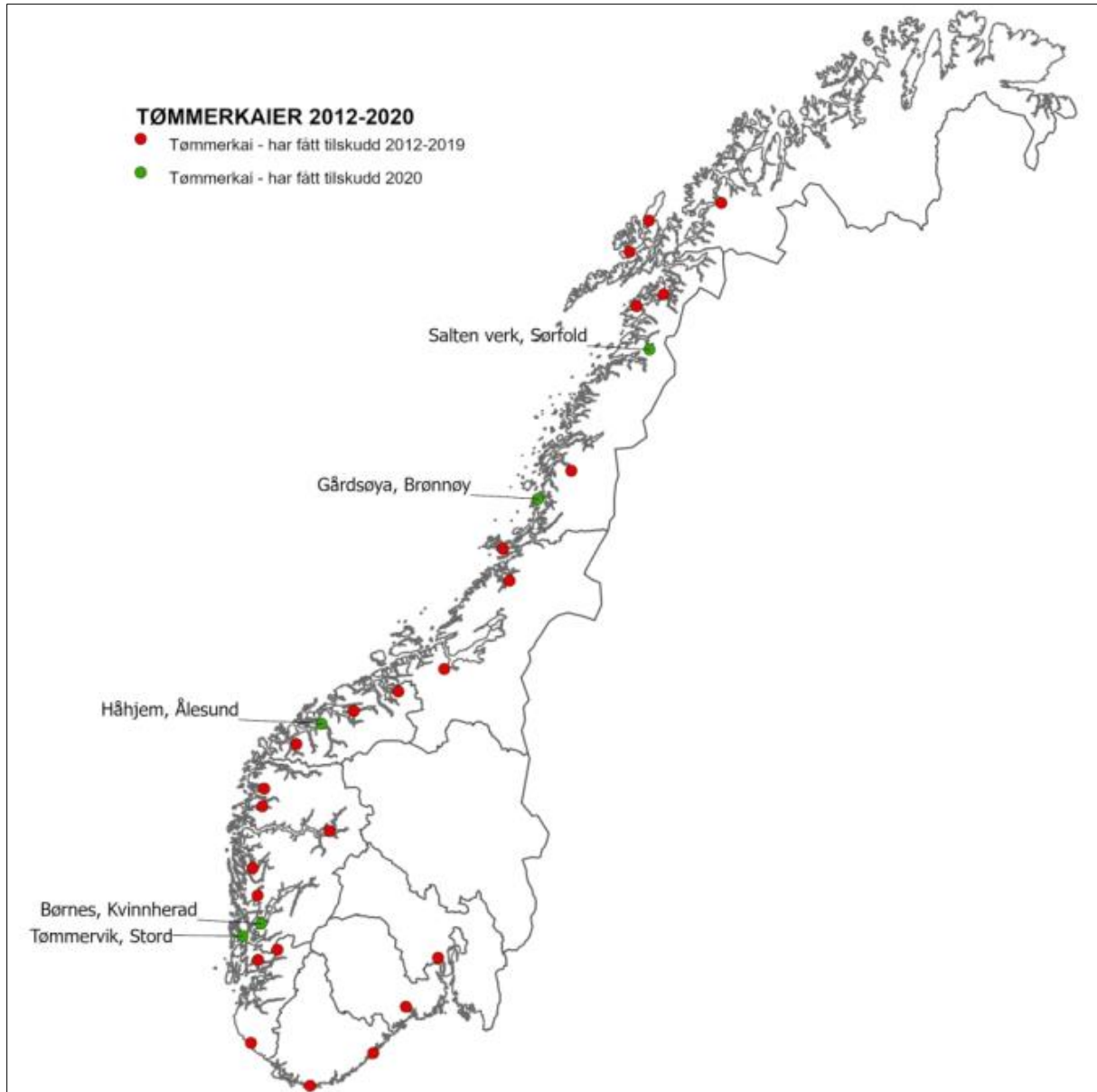
Rauma kommune er eier av Nordre kai, Øran Vest i Åndalsnes, en eldre kai som i dag er ute av drift. Denne kaien er nå planlagt rusta opp til en tømmerkai og det ble søkt om statstilskudd i 2021. Søknaden ble ikke prioritert. Det er søkt på nytt i 2021.

Moldskred As har utarbeidd en vurdering med kostnadskalkyle for rehabilitering og forsterking av kaien. Den nye kaien vil ha en kaifront på 75 meter. Det må også mudres utenfor kaien for å oppnå en dybde på -8.0 LAT. Totalkostnad er beregna til 22,5 millioner kroner, og det er i 2021 søkt om 16,5 millioner kroner i tilskudd.

Dekningsområdet for denne tømmerkaien er Rauma kommune, Vistdal i Molde kommune, og østre del av Vestnes kommune, total årlig inntil 45 000 kubikkmeter tømmer.

13 Finansiering av tømmerkaiene

Landbruksdirektoratet har utarbeidet et kart (Fig 1) som viser plasseringen av tømmerkaier som har fått tilskudd langs kysten, frem til idag

Figur 1. Tømmerkaier som har fått tilskudd 2013-19 og kaier som har fått tilskudd i 2020.
Landbruksdirektoratet 2020

Nedenfor følger en oversikt over de statlige tildelinger til tømmerkaier i Norge i årene 2013-2020 (Fig 2 og tabell 3-11). Den statlige finansieringen vil utløse noe egenkapital (minst 20%) hos eier, eventuelt annen egenkapital, kommunal kapital og fylkeskommunal kapital. Det er også oppgitt hvor mye tømmer som sannsynligvis årlig vil gå over kaien på sikt, om kaien er ferdigstilt og om det er tinglyst bruksrettavtale.

Totalt er det til og med 2020 bevilget ca. 378 millioner kroner til tømmerkaiutbygging i Norge. Om vi legger til egenkapital + plankostnader utgjør dette totale investeringer i tømmerkaier over en halv milliard kroner. Dersom vi tar med Lierstranda, Drammen Havn utgjør dette et årlig fremtidig transportkvantum på ca. 3,1 millioner kubikkmeter, uten Drammen utgjør dette ca. 2,1 millioner kubikkmeter tømmer. Kvantumet i Drammen er 1 million kubikkmeter og er spesielt høgt sammenlignet med de andre tømmerkaiene sett i forhold til investert kapital og tilskudd. Dersom vi tar utgangspunkt i det minste kvantumet på årlig 2,1 millioner kubikkmeter og fordeler totalkostnaden (minus Drammen) på 20 år, utgjør dette en kostnad noe i underkant av 15 kroner pr. kubikkmeter. Dette er en svært liten kostnad jamført med verdiskaping av en kubikkmeter i verdikjeden. Dersom tømmeret blir foredlet i Norge utgjør den årlige investeringskostnaden i størrelsesorden en halv prosent av årlig nasjonal verdiskaping av tømmeret som går over disse kaiene, og ca. en prosent av den årlige verdiskapingen om halvparten av dette tømmeret blir eksportert og resten til nasjonal skogsindustri.

I tillegg til at tømmerkaiutbygging er god økonomi både for kaieier og staten, er utbygging av tømmerkaier mange steder en forutsetning for i det hele å kunne drive et skogbruk.

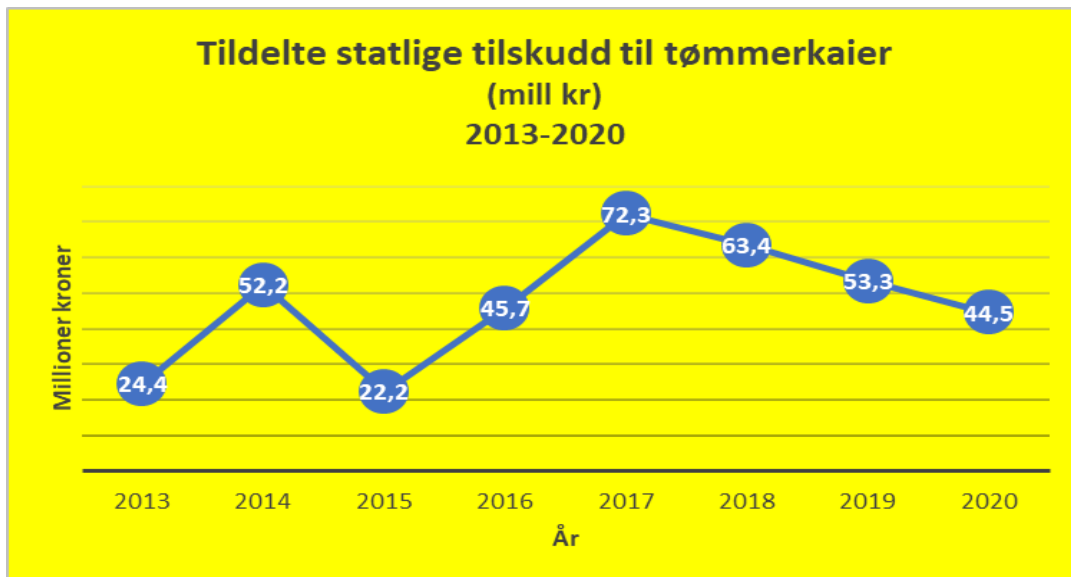

Fig 2. Utviklingen av tildelte statlige tilskudd til tømmerkaier fra 2013 til 2020.

Statlig tilskudd til tømmerkaier, tildelt i 2013				
Kaiplassering; navn, kommune/ fylke	Statstilskudd (mill. kr)	Fremtidig kvantum (årlig m3)	Tinglyst bruks-avtale	Ferdigstilt
Mosjøen/ Nordland	6,000	60 000	Ja	Ja
Håhjem i Skodje/ Møre og Romsdal	2,880	75 000	Ja	Ja
Kaupanger i Sogndal/ Sogn og Fj.	7,975	60 000	Ja	Ja
Eidsnes i Lindås/ Hordaland	7,195	80 000	Ja	Ja
Mandal/ Vest-Agder (kaistøtter)	0,350	Registrert i 2016		Ja
SUM	24,400	255 000		

Tabell 3. Statlige tilskudd til tømmerkaier i 2013

Statlig tilskudd til tømmerkaier, tildelt i 2014				
Kaiplassering; navn, kommune/ fylke	Statstilskudd (mill. kr)	Fremtidig kvantum (årlig m3)	Tinglyst bruks-avtale	Ferdigstilt
Kiskaia i Namsos/ Nord-Trøndelag	5,510	170 000	Ja	Ja
Malo i Molde/ Møre og Romsdal	4,720	100 000	Ja	Ja
Eidsnes i Lindås/ Hordaland (2. tildeling)	8,019	Registrert i 2013	Ja	Ja
Søndenåneset i Vindafjord/ Rogaland	5,900	30 000	Ja	Ja
Herre i Bamle/ Telemark	17,000	250 000	Ja	Ja
Lierstranda i Drammen/ Buskerud	11,100	1 000 000	Egen avtale	
SUM	52,249	1 550 000		

Tabell 4. Statlige tilskudd til tømmerkaier i 2014

Statlig tilskudd til tømmerkaier, tildelt i 2015				
Kaiplassering; navn, kommune/ fylke	Statstilskudd (mill. kr)	Fremtidig kvantum (årlig m3)	Tinglyst bruks-avtale	Ferdigstilt
Lenvik/ Troms	3,500	60 000	Ja	Ja
Surnadal/ Møre og Romsdal	4,200	55 000	Ja	Ja
Eikefjord i Flora/ Sogn og Fjordane	14,500	75 000	Ja	Ja
Sum	22,200	190 000		

Tabell 5. Statlige tilskudd til tømmerkaier i 2015

Statlig tilskudd til tømmerkaier, tildelt i 2016				
Kaiplassering; navn, kommune/ fylke	Statstilskudd (mill. kr)	Fremtidig kvantum (årlig m3)	Tinglyst Bruks-avtale	Ferdigstilt
Mandal/ Vest- Agder (ny kai)	23,80	200 000	Ja	Ja
Ørsta/ Møre og Romsdal	12,50	45 000	Ja	Ja
Kiskaia i Namsos/ Nord-Tr.(ekstra tildeling)	3,50	Registrert i 2014	Ja	Ja
Herre i Bamle (ekstra tildeling)	4,00	Registrert i 2014	Ja	Ja
Søndenåneset i Vindafj. / Rogaland(ekstra)	1,90	Registrert i 2014	Ja	Ja
SUM	45,70	245 000		
Mandal, opsjon 2017 inntil 4,125 mill kr				

Tabell 6. Statlige tilskudd til tømmerkaier i 2016

Statlig tilskudd til tømmerkaier, tildelt 2017				
Kaiplassering; navn, kommune/ fylke	Statstilskudd (mill. kr)	Fremtidig kvantum (årlig m3)	Tinglyst Bruksavtale	Ferdigstilt
Eydehavn i Arendal/ Agder	2,375	110 000	Ja	Ja
Egersund/ Rogaland	19,000	50 000	Ja	Ja
Saudasjøen i Sauda/ Rogaland	1,600	20 000	Ja	Ja
Granvin/ Hordaland	21,000	75 000	Inntrekk 2020	Nei
Kvamen i Fjaler/ Sogn og Fjordane	19,200	75 000	Ja	Ja
Risøyhamn på Andøya/ Nordland	5,000	12 000	Ja	Ja
Mandal/ Agder	4,100	Registrert i 2016	Ja	Ja
SUM	72,275	342 000		

Tabell 7. Statlige tilskudd til tømmerkaier i 2017

Statlig tilskudd til tømmerkaier, tildelt 2018				
Kaiplassering; navn, kommune/ fylke	Statstilskudd (mill. kr)	Fremtidig kvantum (årlig m3)	Tinglyst bruks-avtale	Ferdigstilt
Eydehavn, Arendal/ Agder (ekstra tildeling)	3,35	Registrert i 2017	Ja	Ja
Lierstranda, Drammen/ Buskerud (ekstra tild.)	5,46	Registrert i 2014		
Saudasjøen, Sauda (ekstra tildeling)	1,08	Registrert i 2017	Ja	Ja
Kvammen, Fjaler (ekstra tildeling)	4,00	Registrert i 2017	Ja	Ja
Håhjem, Skodje/ M. og Romsdal (ny søknad)	11,50	Registrert i 2013		
Orkanger Trøndelag	21,00	80 000		
Marøystrand, Nærøy/ Trøndelag	8,60	25 000	Ja	Ja
Mosjøen/ Nordland (ny søknad)	8,50	Registrert i 2013	Ja	Ja
SUM	63,49	105 000		

Tabell 8. Statlige tilskudd til tømmerkaier i 2018

Statlig tilskudd til tømmerkaier, tildelt 2019				
Kaiplassering; navn, kommune/ fylke	Statstilskudd (mill. kr)	Fremtidig kvantum (årlig m3)	Tinglyst bruks-avtale	Ferdigstilt
Lierstranda i Drammen/ Buskerud	2,50	Registrert i 2014		
Sømøy i Fusa/ Vestland	23,00	100 000		
Storskjeret Vest i Steigen/ Nordland	10,00	40 000		
Børøya i Hadsel/ Nordland	16,80	50 000		
Risøyhamn i Andøy/ Nordland	1,00	12 000	Ja	Ja
	53,30	202 000		

Tabell 9. Statlige tilskudd til tømmerkaier i 2019

Statlig tilskudd til tømmerkaier, tildelt 2020				
Kaiplassering; navn, kommune/ fylke	Statstilskudd (mill. kr)	Fremtidig kvantum (årlig m3)	Tinglyst bruks-avtale	Ferdigstilt
Salten Verk i Sørfold/ Nordland	16,50	70 000		
Gårdsøya i Brønnøy/ Nordland	14,90	50 000		
Håhjem i Ålesund/ Møre og Romsdal	1,50	Registrert i 2013		
Børnes i Kvinnherad/ Vestland	7,60	25 000		
Tømmervik i Stord/ Vestland	4,00	25 000		
	44,50	220 000		

Tabell 10. Statlige tilskudd til tømmerkaier i 2020

SUM statlig tilskudd til tømmerkaier, tildelt 2013-2020				
Fylker	Statstilskudd (mill. kr)	Fremtidig kvantum (årlig m3)	Tinglyst bruks-avtale	Ferdigstilt
Viken, Vestfold og Telemark, Agder, Rogaland, Vestland, Møre og Romsdal, Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark				
Totalt 30 anleggsteder	378 114 000	3 109 000	21	21

Tabell 11. SUM statlige tilskudd til tømmerkaier, endelig tildelt i årene 2013-2020

14. Fotomåling av tømmer (**Ingen endring**)

Fotomåling av tømmer har blitt mer og mer vanlig i Norge de siste årene. Det kan være lønnsomt å få vurdert en etablering i sammenheng med utbygging av tømmerkaier. Det er også spennende muligheter ved å kople måling og digital oversikt over tømmerlager på kaifront og bakareal. Dette burde utvikles.

Alternativ til fotomåling er stort sett sjåførmåling av tømmer.

Det er etablert fotomåling ved tømmerkaiene i Mo i Rana, Mosjøen, Orkanger, Surnadal og Ørsta. Det er planlagt utbygging av fotomåling ved tømmerkaien i Molde.

Prosjektleder har engasjert seg for å få best mulig utnyttelse av fotomålestasjonen i Ørsta.

Der har det oppstått en noe lignende utfordring som på tømmerkaier. Siden dette også er en prinsipiell viktig sak og angår skogeierne, har jeg tatt med litt stoff om dette her.

Det er Allskog som har tatt initiativ til å montere og koste flere av fotomålestasjonene som er nevnt ovenfor. Nortømmer ønsker prinsipielt og på samme vis som en tømmerkai ikke å delta i investeringen, men vil gjerne bruke fotomålestasjonen når den er rigga og da betale for leie. Utfordringen blir da hvor mye Nortømmer kan betale for plassleie til Allskog + målekostnad til Norsk Virkesmåling fremfor å fortsatt sjåførmåle tømmeret eller å finne en annen tømmerkai. Med trass alt relativt små kvantum i dag (ofte rundt 50 000 m3) ved de fleste tømmerkaiene langs kysten, vil det ikke være lønnsomt å fotomåle dersom ikke alt tømmer fra regionen blir fotomålt. Til slutt er det skogeierne som taper på dette.

Når fotomålestasjonen som i Ørsta er plassert på tømmerkaien, skaper dette ekstra logistikkmessige ulemper og kostnader som igjen tilfaller skogeier.

Fra Norsk Virkesmåling har jeg fått denne nyttige infoen:

Eierskap til en fotowebstasjon

Norsk Virkesmåling (NVM) eier ikke fotowebstasjoner, det gjør en såkalt måleplassseier. Etableres stasjoner på industritomter på f.eks., sagbruk eller papirfabrikker, er det industribedriften som eier stasjonen. Etableres det en stasjon på terminaler varierer det hvem som er måleplassseier. Ofte er det en salgsorganisasjon, f.eks. et skogeierandelslag, som er måleplassseier, men det er også havner som er måleplassseier, som f.eks. på Larvik havn og Mandal havn, eller fellesselskaper som Tømmerterminaler AS, som eier fotowebmåleplasser på fem jernbaneterminaler i Hedmark og Oppland.

Måleplassseier står ansvarlig for kostnaden ved bygging av en slik målestasjon og det inkluderer grunn- og elektrikerarbeid, stolper, brakke, autovern og lys. Hva denne kostnaden blir avhenger av hva som finnes fra før av infrastruktur, og kan variere fra 100' kr til 500' kr.

Hva eier Norsk Virkesmåling?

NVM bekoster kameraer og PC-utstyr både ved etablering og evt. utbygging. Dette er en investering for NVM på om lag 100' kr.

Hvem kan måle inn på en fotowebstasjon

Norsk Virkesmåling har som utgangspunkt at alle aktører som vil kan måle inn på fotowebstasjoner, og vil helst at så mye volum som mulig går over stasjonene. NVM har standard driftsavtaler med måleplassseiere der det står «Norsk Virkesmåling kan gjøre måleplassen tilgjengelig for alle medlemmer. Unntak kan forekomme ved industritilknyttede måleplasser der HMS-regler umuliggjør ekstern trafikk inne på industritomt.». Måleplassseier har imidlertid adgang til å ta inn «måleleie» av aktørene som måler inn på en fotowebstasjon i

tillegg til det som kreves inn av NVM for selve målingen. Dette finnes det ingen reguleringer rundt, og utføres også helt uten involvering fra NVMs side.

Målekostnad fra NVM

Selve målingen av tømmer som framstilles på en fotowebstasjon faktureres kjøperen av tømmeret etter volum innmålt. Satsene for hvor mye dette koster på en fotowebstasjon avhenger av mengden innmålt i løpet av et kalenderår. Satsene for 2018 er som følger;

- 7,96 kr/ m3 på stasjoner med under 100' m3 innmålt,
- 6,19 kr/ m3 på stasjoner med mellom 100' m3 og 200' m3 innmålt
- 5,27 kr/ m3 på stasjoner med over 200' m3 innmålt

Satsene gjelder fra første m3 innmålt per år.

Leverandørs andel er fast på 4,63 kr/ m3 for sagtømmer og 3,52 kr/ m3 for massevirke og er lik for alle målemetoder i NVM.

Satsene for fotowebmåling godkjennes av styret på linje med alle andre målesatser i NVM. Faktureringen av målingen gjøres etter Skog-Datas standard systemer slik at kjøper av virket faktureres hele målekostnaden fra Norsk Virkesmåling, så trekkes leverandørs andel fra på virkesavregningen.

Måleplassseier får 77.000 kr refundert fra NVM årlig som «riggleie» hvis innmålingsvolumet overstiger 50.000 m3. Denne skal dekke investeringskostnadene til måleplassseier for etablering av fotowebstasjonen samt drift som f.eks. snømåking. Denne ordningen avvikles i 2020. Da vil samtidig satsene for innmåling reduseres tilsvarende.

15. Informasjon og markedsføring

Prosjektleder har i prosjektperioden informert om tømmerkaier på mange møter i regi av Skognæringa Kyst, den fylkeskommunale gruppen og fylkesmannen sin gruppa i kystskogbruket. Det har også vært møter i kommuner og hos private kaieiere. Prosesser kring finansiering av tømmerkaier, bruk av statstilskudd, utbygging av tømmerkaier, diverse teknisk informasjon og bruksavtaler har vært de mest sentrale tema. Prosjektene om virkesterminaler i regi av kystskogbruket har opparbeidet en stor grad av erfaring og kontakter som kan overføres til de nye kaiprojekter.

Etter hvert har det det også blitt mange spørsmål om tømmerkaier fra media og ulike fagblader innenfor skogbruket. I noen tilfeller har prosjektleder også gått aktivt ut for å få frem informasjon. Det vil alltid være viktig å informere på grunnlag av dokumentert informasjon. I så måte har Sintef rapporten Transport av skogsvirke i kyststrøk, Melding om Kystskogbruket og Infrastrukturprogrammet vært svært viktig.

Prosjektleder har vært delaktig i de fleste offisielle åpninger av tømmerkaier, Kvamen tømmerkai i Fjaler/ Vestland og Risøyhamn tømmerkai i Andøy/ Nordland. Disse markeringene har vært sentrale for å markedsføre så vel disse investeringene som skogbruk og skognæring. Både lokal, regional og nasjonal media har stilt opp. Prosjektleder har jevnlig informert om de ulike kaiprojektene på nettsida. Denne informasjonen har hele tiden blitt viderefremidlet til nettverket i Kystskogbruket og til politikere i kystskogfylkene. Nedenfor følger en oversikt for denne perioden.

Oppslag om virkesterminaler ved sjø på nettsida i perioden 01.12.19 – 31.12.20

13.02.20	Statsråd Sveinung Rotevatn opnar Kvamen Tømmerkai
17.03.20	Ei openberr transportåre
31.07.20	Ei logistikkmessig god løysing
21.08.20	La oss gjere det ilag
24.08.20	Statsråden opnar Risøyhamn tømmerkai
25.09.20	Dette var skamkjekt
07.12.20	Tømmerkaier 2020 – 44,5 millionar kroner fordelte.

16. Videre arbeid

Det er allerede i gang et nytt prosjektår for å viderføre arbeidet med tømmerkaier i kystskogfylkene. Prosjektet heter «Gjennomføring av infrastrukturprogrammet 2021, delprosjekt virkesterminaler og satt opp for perioden 01.01.21 – 31.12.21.

Infrastruktur i kystskogfylkene utenom tømmerkaier blir som tidligere år gjennomført innenfor eget delprosjekt.

Når det gjelder tømmerkaier har det vært noe mindre aktivitet innenfor utbygging i 2020, denne vil øke en god del i løpet av 2021. Hovudgrunnen er at noen av prosjektene er blitt forsinket p.g.a. reguleringsprosesser. I noen av tilfellene er kommunesammenslåing en årsak til at ting har tatt noe mer tid enn ventet. Utbruddet av korona er også noe av grunnen. Det er også slik at det gjenstår relativt få tømmerkaier som trenger utbygging, se tabell 1. Prosjektleder har mye kontakt med alle utbyggerne. Det er også svært viktig å bidra til gode bruksavtaler, - dette er helt nødvendig for å få gjennom disse sakene i tinglysinga før ferdigstilling av kaiprojektene.

Landbruksdirektoratet har bevilget kr 600 000 til minst et års videre arbeid med tømmerkaier, gjeldene for perioden 01.01.21 – 31.12.21.

Det er videre bevilget kr 1 200 000 av kystskogmidler 2020 til minst et års videre arbeid med skogsveier, skogsdrift i bratt terreng og flaskehalsar for tømmertransport på offentlige veier, gjeldene for perioden 01.01.21 - 31.12.21.

17. Regnskap

Dette virkesterminalprosjektet som nå rapporteres er for prosjektperioden 01.12.19 til 31.12.20 er finansiert fra midler til tømmerkaier 2019 og bevilget av Landbruksdirektoratet, se brev datert 07.10.19.

Prosjektleder for dette prosjektet har også vært prosjektleder for et tilsvarende delprosjekt som gjelder infrastruktur i kystskogbruket utenom tømmerkaier (skogsveier, skogsdrift i bratt terreng og flaskehalsar på offentlige veier). Prosjektrapport for det andre prosjektet blir levert samtidig med denne.

Styringsgruppe for prosjektet har vært Skognæringa Kyst v/ leder Ole Bakke.

Fylkesmannsgruppa har tidligere godkjent prosjektet.

På møtene i Skognæringa Kyst, i den Fylkeskommunale styringsgruppen og i Fylkesmannsgruppen har det jevnlig blitt informert om innhold og resultater i prosjektet, samt gitt informasjon om økonomi til enhver tid.

Regnskapet er ført av Nord-Trøndelag Fylkeskommune v/ Mære Landbruksskole.

Prosjektleder har vært Helge Kårstad.

Regnskapet er ikke presentert i denne nettutgaven.

Bergen/ Steinkjer 03.05.21

*Helge Kårstad
Prosjektleder infrastruktur
Skognæringa Kyst
Mob. 48020261*

*Ole Bakke
Skognæringa Kyst*